JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. **Woensdag, 27 April.** **N°. 34.**

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam**.

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................. *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*.................. „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*.................. „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*.................. „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een

BIJVOEGSEL.

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, den 25sten *April* 1859. (No. 4.)

(Staatsblad No. 27.)

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Met aanvulling van de, bij besluit van 5 Maart 1857 no. 1 (Staatsblad no. 18) vastgestelde, bepalingen, betreffende het afnemen van het landmeters-examen, het afgeven van acten van bekwaamheid als landmeter, de bevoegdheid tot het uitoefenen van het beroep van gezworen landmeter enz., te bepalen, dat alle landmeters-kennissen en meetbrieven, welke tot de overschrijving van het eigendom van onroerende goederen vereischt worden, op straffe van nietigheid zullen moeten zijn verleden door de gouvernements landmeters of de zoodanigen, die bij ontstentenis derzelve, daartoe door het gewestelijk bestuur zijn gemagtigd.

Ter ordonnancie van den Gouverneur Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

BUITENZORG, den 25sten *April* 1859. (No. 5).

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Magtiging te verleenen, om den naam der dessa Ngrabwong, zetel van het districts bestuur van Djonar (regentschap Poerworedjo, residentie Bagelen) te veranderen in Poerwodadi.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij Koninklijk besluit van den 26sten Februarij 1859, no. 75, is de adjudant-onderofficier der infanterie van het leger in Oost-Indië H. Michels, voor zijn gehouden gedrag bij de verovering der hoofdversterking van de vijandelijke linie Solok Kamba ter Westkust van Sumatra in het jaar 1844, alsnog benoemd tot ridder der vierde klasse van de militaire Willemsorde.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen adsistent-resident van Demak en Grobogan (Samarang), A. L. van Blommestein.

Benoemd:

Tot directeur van 's lands drukkerij, de hoofdcommies bij 's lands kas te Batavia R. M. Daendels.

Tot tweeden algemeenen pakhuismeester te Batavia, de eerste commies bij de directie der middelen en domeinen A. G. van Rijck.

Tot commies op het adsistent residentie kantoor te Sintang (Wester-afdeeling van Borneo), de eerste klerk bij den algemeenen ontvanger te Batavia P. M. Leidelmeijer.

BIJ DE COMMISSIE TOT ONDERSTEUNING VAN BEHOEFTIGE CHRISTENEN IN DE SAMARANGSCHE AFDEELING

Ontslagen:

Op zijn verzoek, wegens vertrek, eervol, het lid J. van Maanen, onder dankbetuiging voor de door hem bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid J. Lijnen, pastoor bij de Roomsch Katholijke gemeente te Samarang.

BIJ DE COMMISSIE VOOR HET BEHEER DER BEGRAAFPLAATS VAN LIJKEN VAN EUROPEANEN EN DAARMEDE GELIJKGESTELDE PERSONEN TE BATAVIA.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, het lid J. C. Teengs, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezene vele en goede diensten.

Benoemd:

Tot lid, de heer P. Beets, lid van de factorij der Nederlandsche Handelsmaatschappij te Batavia.

BIJ DE SAMARANGSCHE SCHUTTERIJ.

Benoemd:

Tot Majoor commandant Chs Dencelles, eervol ontslagen officier der O.-I. cavallerie.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst met behoud van regt op pensioen, de dirigerend officier van gezondheid der tweede klasse C. J. Sens, waarnemend inspecteur der vaccine.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van Mei.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 1ste mail-stoomer in Mei den 8sten zullende vertrekken, de brieven en pakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden, zullen worden gesloten op Zaturdag, den 7den Mei aanstaande:
a. des avonds te 8 uren voor Europa, Britsch-Indië, China enz., enz.
b. des middags ten 1 ure die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt bij deze in herinnering, dat, op Dingsdag den 31sten Mei 1859, des morgens te 10 uren, ten zijnen kantore, overeenkomstig het reglement van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67) en op de in Javasche couranten van 16, 20 en 23 April 1859, no. 31, 32 en 33 bekend gemaakte voorwaarden, zal worden uitbesteed de afvoer van gouvernements producten, enz. uit de residentien Banjoemaas en Bagelen naar Tjilatjap, en de opvoer van zout enz. van Tjilatjap naar in de genoemde residentien gelegene plaatsen gedurende 1860 — 1864.

De ingenieur 1ste klasse, chef der 1ste waterstaats-afdeeling, maakt bekend, dat, op Zaturdag den 14den Mei 1859, des morgens te 9 uren, ten zijnen kantore in de stad Batavia, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden van de daarstelling van 21 steenen schilderhuizen te Batavia, volgens bestek en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

De ingenieur 1ste klasse, chef der 1ste waterstaats-afdeeling maakt bekend, dat op Zaturdag den 14den Mei 1859, des morgens te 9 uren, ten zijnen kantore in de stad Batavia, eene openbare, uitbesteding zal worden gehouden van het daarstellen en plaatsen van 1500 strekkende Ned. ellen houten leuningen, langs de openbare wegen van Batavia, volgens bestek en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

De resident van Rembang maakt bekend, dat, op Zaturdag den 14den Mei 1859, des morgens te 9 uren, op het residentiekantoor te Rembang, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden wegens den bouw van een blok bijgebouwen, bevattende: stalling voor 16 paarden, 2 wagenkamers, benevens een padi- en een grashok bij de woning van den regent van Toeban, volgens bestek en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

De resident van Rembang maakt bekend, dat, op Zaturdag den 14den Mei 1859, des morgens te 9 uren, ten zijnen kantore te Rembang, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden, in drie perceelen, van de ondervolgende bouwwerken in de residentie Rembang als:
1ste perceel. Het daarstellen van nieuwe bijgebouwen bij de controleurs-woning te Blora.
2de perceel. Idem bij de controleurs-woning te Toeban.
3de perceel. Idem bij idem te Bodjo-Negoro.

De hoofd-ingenieur, chef der 4de waterstaats-afdeeling, maakt bekend, dat, op Zaturdag den 14den Mei 1859, ten zijnen kantore te Soerabaija, des morgens te 9 uren, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden wegens het vernieuwen van de brug genaamd Gilie Wetan over de rivier Malang, gelegen binnen den raijon der stad en voorsteden van Soerabaija, volgens bestek en voorwaarden, liggende ten gemelde kantore ter inzage van belanghebbenden.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 28 April, voor het Restauratiegebouw van den heer J. F. Tentee, op het Stadshuisplein, door Gebrs. Roselje & Co.

en

's avonds te 7 uren, in de Harmonie, door Lange & Co.

Op Vrijdag, den 29 April, voor het commissiehuis van Gebrs. Veit, op Passar Senen.

en

Voor het commissiehuis van Abcelen, Dennison & Co., à u pCt vendusalaris.

Op Maandag, den 2den Mei, ten huize van den heer J. Cezard, wegens vertrek, door John Pryce & Co.

en

Voor het commissiehuis van Gebrs. Roselje & Co.

Op Dingsdag, den 3 Mei, voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.

Op Zaturdag, den 21 Mei, des morgens te 10 uren, in het locaal der [illegible]

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de commissarissen te Bangkallang, van wijlen den sergeant-instructeur C. A. de Wit.

Aangekomen Vreemdelingen,

van den 21 tot en met den 26 April 1859.

MARINE HOTEL. O. Hazewinkel, van Palembang. — C. Kramers en Echtgenoote, van Padang. — J. Kloppenburg, van Batavia.

HOTEL DES INDES. Marshall, van Samarang. — J. J. W. Boers, van Serang. — J. C. Berk, van Amsterdam. — C. L. Charon de St. Germain, van Kroë. — Mej. M. E. Reep, van Idem. — H. S. van Hien, van de Reede — van Rossum, van Idem. — Delgen, van Idem — Neijts van Soerabaija.

HOTEL WILLEM II. de Hoog en echtgenoot, van Onrust.

HOTEL DER NEDERLANDEN. R. Prins, van Sumedang. — Vernet, van Indramaijoe. — T. Hollander, van de Reede. — K. J. van Hemert, van Samarang.

HOTEL JAVA. B. Andreas, van Batavia. — J. H. Knoll, van de de Reede. — A. W. Cederberg, van Idem. — A. F. Brorsen, van Idem. — R. H, Weiland, van Idem. — J. A. Lofquist, van Adelaide. — F. F. Janssen, van Sidney. — A. Bullaseyus, van Melbourne. — W. von Blandowski, van Melbourne. — G. A. P. van Steenvelt, van Soerabaija.

Vertrekkende Personen.

F. G. Pfeiffer. — W. F. van Ommeren. — T. O. Marshall. — L. L. C. van Oijen.

EEN OUDEJAARSAVOND. (*Vervolg*)

't Kostte Willem Knop zeker heel wat moeite, om de jufvrouw, die de deur van 't huisje opende, te beduiden, dat de ongelukkige, die nog in 't rijtuig lag, *bepaald* hier moest wezen, omdat ie 't zelf gezegd had, toen ie nog spreken kon.

Ongaarne alleen met den dooden neef in huis blijvende, had het nichtje, na het sterfgeval, onmiddelijk een manspersoon bij zich genomen, dien de bakkersknecht haar bezorgd had.

Die persoon werd door de jufvrouw op het dringendst geraadpleegd, wat toch te doen en wat te beginnen. 't Zou vermoedelijk neefs *neef*, neef Just van Baarle wezen, wien ze-zelve, dadelijk na het afsterven van neef, geschreven had. 't Kon ook neefs neef, neef Govert zijn, maar dat was haast onmogelijk, omdat die verder af woonde.

»Ik kan wachten," riep de koetsier van den bok, »als je 't maar weet, ieder uur 'n gulden. Voor jou rekening, juffer?"

»Ieder uur 'n gulden?" Zou neefs nichtje van die woorden niet geschrokken, en er niet spoedig tot een besluit door gekomen zijn?

Gew's, die heer — volgens Willems verzekering — zoo naar aan 't spoor te pas gekomen — zou neef Just wel wezen; men moest hem daarom, in vredesnaam, maar binnen brengen; op straat kon hij toch moeijelijk blijven.

Met behulp van den manspersoon werd de vermoedelijke neef des overledenen, door Willem benevens den koetsier, naar binnen gedragen en in de voorkamer op een langwerpig, zwart-ros-graauwachtig ding nedergelegd, 't welk nichtje »de kanapé" noemde.

Bij neefs leven was er, zoo lang nichtje heugde, nooit een doctor in huis geweest, zelfs eergisteren niet, toen neef in eens zoo naar was geworden, maar de manspersoon oordeelden, dat het onvergeeflijk zou zijn indien men den heer zóó liet liggen, en 't eind was, dat Willem gelast werd, om den geneesheer, die het digtst in de buurt woonde, er bij te halen, en Willem ging.

De jonge geneesheer, die kers vers van de academie gekomen, boven het bordje van zijn kamerbaas:

H. A. VIEVELENDANS,

Bedienaar der Begrafenissen.

het zijne geplaatst had:

A. C. H. KISTENMAKER,

Doctor in de Genees-, Heel- en Verloskunde;

zat, zoo pas uit de kerk teruggekeerd — een nieuwjaarsbrief aan zijne veelgeliefde ouders te schrijven, toen de bedienaar der begrafenissen hem kwam berigten, dat hij zich terstond gereed moest maken, aangezien er een jongen was, die zóóveel akeligs vertelde, dat er vast iemand den hals had gebroken.

't Woordje, dat des jongen geneesheers blijdschap uitdrukte, schrijven wij ditmaal niet. 't Was de eerste maal, dat zijn hulp als zelfstandig practizijn verlangd werd en de nieuwjaarsbrief, die een reeks van klagten inhield, over het treurige van den bijzonder »welvarenden gezondheidstoestand", waarin de geheele stad scheen te deelen, en besloten werd met den wensch, dat het nieuwe jaar eens een epidemietje zou schenken, eveneens in de woonplaats der ouders, voor pa's belang — die brief zou met een zeer verrassend postcriptumpje kunnen besloten worden: g..... eindelijk één....... Wat, ja, dat wist hij nog niet.

»Zoo moet het gaan," grinnikte Vievelendans bij zichzelven, »een jongen doktor voegt bij een magazijn als 't onze," en, toen de geneesheer — die beneden gekomen, nog even naar boven terugkeerde, om het paar zwart zijden handschoenen te halen, in plaats van de lichte glacé's, waarmeê hij ter kerke ging — de woning verliet, stopte de bedienaar der begrafenissen den boodschapper een adreskaartje — witte letters op zwart karton, een doodkopje er boven — tusschen [illegible] om s. v. pl. stil op tafel te leggen: als het [illegible]kig eens afliep.

Advertentiën.

Getrouwd:
A. J. METZLER
en
J. WESTENBERG.
BATAVIA, 15 April 1859. (1338)

Gehuwd:
J. G. C. A. DE VOGEL
met
C. F. A. SAUERS.
SAMARANG, 16 April 1859. (1307)

Getrouwd:
W. DE VAL Jr.
en
J. W. C. ZIEGELER.
TANGERANG, 20 April 1859. (1318)

Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *H. Heijn*, geb. *Davidson*.
SOERABAIJA, 18 April 1859. (1349)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *H. R. Simons*, geboren *Nelis*.
POERWAKARTA, 20 April. (1359)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. S. C. Kessler, Andeweg*.
BATAVIA, 23 April 1859. (1370)

Heden overleed aan Cholera, de Heer *L. A. L de Kanter*, Offic. v. Gezondh. 3 kl., in den ouderdom van 22 jaren. Een ieder, die zijn braaf en edel karakter heeft gekend, zal beseffen hoe smartelijk het voor ons was, een zoo jeugdig en bemind kameraad plotseling uit ons midden te zien gerukt.

De Officieren van Gezondheid bij de Expeditie tegen Boni.

BIVOUAC BADJOA, 2 April 1859. (1329)

Heden overleed na een langdurig lijden de Heer *Willem, Johannes, Rombeek*, in den ouderdom van 54 jaren.

Eenige kennisgave. — A. M. ROMBEEK, geb. *Pop*
DJOKJOKARTA, — E. LAMMERS, geb. *Rombeek*.
den 15 April, 1859. — C. W. LAMMERS.
(1343) — J. W. ERNST.

Op den 25 dezer is, in den ouderdom van 53 jaren, overleden de Heer *Gustav Willett*, betreurd door zijne talrijke vrienden.

Debiteuren en krediteuren van den overledene, gelieven binnen den tijd van twee maanden betaling of aangifte te doen aan

De testamentaire executeuren,
REIJNST & VINJU.
BATAVIA, *den* 27 *April* 1859. (1356)

Donderdag avond 28 dezer,

zal door LANGE & Co., in de Harmonie worden verkocht:

EENE VERZAMELING
ENGELSCHE BOEKWERKEN,
en daarna
eene uitgebreide collectie PIANO-MUZIEK
van de beste meesters,
alsmede:
Schilderijen in Olieverw
en
PLAATWERKEN;
benevens
eenige PARTITUREN en STEREOSCOOP-PLAATJES.
Een en ander breeder vermeld bij Catalogus. (1304)

To morrow evening will be sold at the HARMONIE,
a fine collection of
English Books and Music.
(1353)

VENDUTIE

Op Donderdag, den 28sten April 1859,
voor het restauratiegebouw van den Heer
J. F. TENTÉE, op het Stadhuisplein, door
Gebrs. ROSELJE & Co.,
van Stoelen, Tafels, een groot Buffet, **Keukengereedschap**, Porselein, **Glaswerk**, Japansche Martavanen, Tafel- en Servetgoed, diverse **provisiën**; bij kleine kavelingen opgeveild wordende en bestaande uit:
ZUREN, CONFITUREN,
Aardappelen, Uijen, enz.
50 picols Padang **Koffij**,
voorts:
diverse Goederen, afkomstig van het gesloopte Schip
MARIANNA ANTOINETTE, als:
Planken, Deuren, IJzeren knieën, ca. 400 stuks Koperen Bouten, ca. 50 vaâm Brandhout, 40 picols ***Rood*** en ***Geel Bladkoper***, een nieuw grootzeil enz.
(1322)

VENDUTIE

op Vrijdag 29 April 1859,
voor het Commissiehuis van
Gebr. VEIT,
op ***Bazaar Senen,***

van WAGENS, BENDIES, PAARDEN, MEUBELEN, gemaakte HEMDEN, SERVETGOED,

Hang- en Tafellampen, Wagen- en Bendieveeren, IJzeren Ledikanten, enz. enz. enz, (1315)

Op de Vendutie

van Vrijdag, bij Gebrs. VEIT,
zal wegens vertrek ook worden verkocht
eene Compleete SMEDERIJ en DJATTIE HOUTEN BALKEN.
GEBRS. VEIT.
27 *April* 1859. (1362)

Vendutie

Op Vrijdag, den 29 April 1859,
voor het Commissiehuis van
Abeelen, Dennison & Co.,
van patent Hangsloten, deur- en kast Sloten, Spijkers, Ballastschoppen, 50 zakken versche Gram, 100 vaatjes puike Boter, Water Crackers, Japansche Waskaarsen, Lijnwaden.
1000 ps. Chitzen,
Voor rekening van belanghebbende ***E. S. Z. & Co.***
30 kisten Ruwe gebleekte Madapollams,
min of meer door zeewater beschadigd aangebragt pr.
Fop Smit.
en ten Elf ure,
voor rekening des Boedels van wijlen de Heer
J. J. KUHN,
EEN ERF bebouwd met een **Steenenhuis** met pannen gedekt gelegen ***Goenongsaharie*** **(Noordwijk)**, Blok M. 3. Deel Sectie 4 No. 8 verponding No. 2871

EEN LEDIG stuk Grond, gelegen ***Goenongsaharie*** **(Noordwijk)** Blok M. 3 Deel Sectie 4 No. verponding No. 7615, en voor rekening van belanghebbende.

EEN PERCEEL gelegen ***Kampong Serean Tag*** Blok M. Deel 2 No. 49 verponding No. 7110.

EEN ERF bebouwd met een **Steenenhuis,** met Pannen gedekt gelegen buurt ***Manga Besaar,*** Blok M. Deel 1. No. 34 verponding No. 2704.

verder:
EENE PRAAUW GROOT 3 KOIJANGS.
(13

De ondergeteekenden zullen op hunne VENDUTIE van Vrijdag aanstaande, zonder reserve verkoopen:
4 Stellen Eerste soort Engelsche wagen veeren van 5 Bladen
4 „ id. id. „ 4 „
met de daarbij behoorende patent mailassen
18 Vellen Verlakt Kapleder.
(1310) ABEELEN DENNISON EN Co.

VENDUTIE

op Maandag den 2den Mei 1859,
ten huize van den WelEd. Heer
J. CEZARD,
te Salemba, wegens vertrek, door
JOHN PRYCE & CO.,
van een bijzonder fraaijen inboedel bestaande uit:
Complete stellen
rijk uitgesneden antieke meubelen van ebbenhout,
groote Schutsels, Mahoniehouten Ameublementen, dito Kasten, Ledikanten, waaronder één van Massief Mahoniehout, Spiegels, Gravures, Hang- en Tafellampen, Kroonlampen,
eene Pianino van Dubray,
een Schilderstuk van Raden Saleh,
voorstellende eene Banteng Jagt,
eene Schilderij van *Crauwfurd*, enz. enz.
Verder van Glas- en Kristalwerk, Porceleinen, Tafel- en Dessertserviezen, **Tafelzilver, Zilveren Trommeltjes,** een fraaij Likeurstel van Eikenhout met geciseleerde zilveren Ornementen, Pleetwerk, enz. enz.
Op Zondag te voren te bezigtigen. (1360)

VENDUTIE

op Maandag 2 Mei 1859,
zullen de ondergeteekenden in Vendutie verkoopen
voor Rekening van belanghebbenden:
500 kisten Sakkie
400 „ Soija (de helft in Entrepôt liggende)
dezer dagen aan **Decima** aangebragt per **„Gelderland"**
(1331) Gebrs. ROSELJE & Co.

VENDUTIE.

Dingsdag, 3 Mei 1859,
voor het Commissiehuis van
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,
van diverse *Lijnwaden*, bestaande uit: *Sarongs, Chitzen*, en *chirtings*, voorts nog *Provisien, Dranken, Brillanten* en *Diamanten*.
(1354)

Vendutie te Mr Cornelis

Dingsdag, 3 Mei 1859,
ten huize van den Heer
A. P. van Leeuwen,
van WAGENS, PAARDEN, waaronder EEN VIERSPAN, MEUBELEN, MARTEVANEN, KEDOGANGS, etc. etc.
(1366)

VENDUTIE

Woensdag, 4 Mei 1859,
voor een huis in de Gang-Boentoe, door
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,
van eenen netten inboedel, bestaande uit:
SPIEGELS & SCHILDERIJEN,
Hang- en Tafellampen, Canapés, Stoelen, Kasten, Consoles, Ledikanten, Porcelein- glas- en Aardewerk, een welluidende
PIANO,
expresselijk voor dit klimaat vervaardigd, voorts nog:

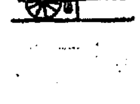

2 BENDIES, hardloopende Bendiepaarden,
2 Spannen wagenpaarden,
Tuigen, enz.

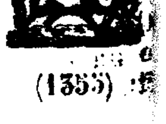

(1355)

'tWas wel een bewijs, dat het *intérieur* [1]) van den ouden heer van Baarle weinig naar buiten sprak, want anders zou de heer Vivelendans wel geweten hebben, dat, zoo hem de gratie verleend werd — die hier alreeds een klant voor hem geworden was. Wat zou hij wel gezegd hebben, indien hij had kunnen berekenen, dat er uit dat kleine huis — waar geld zat — misschien! TWEE VOOR HEM zouden zijn? Lijken daar had hij respect voor, diepbedroefden groette hij altijd het vriendelijkst, en, zijn zaligste tijden waren de jaren geweest, toen de onbekrompen Cholera de stad met een bezoek had vereerd.

Het sterfhuis was slechts een twintig deuren van Vivelendans' magazijn verwijderd, en de nieuwbakken commissionair wees den jeugdigen vriend der kranken het verwelooze perceeltje tusschen de manufactuurwinkels.

Op hetzelfde oogenblik, dat de geneesheer, door zijn geleider gevolgd, de deur der kleine woning binnentrad, stapte een man, die slecht in de kleêren stak, de stoep op. Zijn gelaatskleur was akelig bleek en zijn oog flikkerde als een nachtpitje in 't laatste geknetter.

»Hei wat!" zeî de man, terwijl hij de handen tegen de deur zette, welke van binnen achter de jongelieden werd digtgeworpen. »Hei! hier is er nog een," en een oogenblik daarna, trad hij mede den gang in.

't Zou den lezer weinig verkwikken, indien wij hem het voorkamertje met den geneesheer lieten binnengaan, ten einde ooggetuige van diens verrigtingen te worden. 't Gaat ons ook minder aan, wat hij in 't werk ging stellen, om den ongelukkigen Just van Baarle in 't leven te behouden. De belangstellende lezer evenwel, kon vragen: » Hoe was het....! is er GEVAAR bij....?" Het antwoord, 't welk de heer kistenmaker aan Willem op diezelfde vragen gaf, toen hij om hulp van den manspersoon en om water kwam verzoeken, bestond in een vertrekken zijner visionomie, wij zouden zeggen: op een gewigtig viese wijze, en zoo'n vertrokken gelaat kan veel, kan zeer veel beteekenen, inderdaad: » 'k weet er zelf niet van."

(*Wordt vervolgd.*)

[1]) 't Zal misschien niet algemeen bekend zijn, dat de geciviliseerde dames — even als van den opschik der hoedjes van binnen — ook dáár van een »lief *intérieur*" of een » *horribel intérieur*" spreken, waar zij het inwendig bestaan eener huishouding of familie op het oog hebben.

VENDUTIE

Op Woensdag den 4 Mei 1859,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & CO.,
à 4 pCt. Vendusalaris,
van eene groote partij beschadigde *lijnwaden, oud scheeps-koper, ankerkettingen, een factuur muur- en kantoorlampen, billardlampen, vogelkooijen,* enz., enz. (1361)

Op Zaturdag, den 7den Mei aanstaande,
des morgens om 9 uur,
zal in het **Locaal der Beurs**, te ***Batavia***,
publiek worden verkocht:
Een **Praauw** groot **4 koyangs**, met **Inventaris en toebehooren**, liggende in de *Groote-Rivier*, te *Batavia*, en zulks door middel van het Vendu-Departement aldaar.
De Deurwaarder bij den Raad van Justitie te Batavia,
(1366) J. A. C. HELDER.

Publieke verkooping van een
BARKSCHIP.

De Ondergeteekenden zullen in de eerste helft der volgende maand voor rekening van belanghebbende op Vendutie verkoopen:
Het Ned. gekoperd en kopervast Barkschip

Princes Sophia,

groot 321 gemeten lasten, gevoerd door kapt. **A. L. HOFFMAN,**
zoo als hetzelve alsdan ter reede zal liggen, voorts deszelfs inventaris als: Rondhouten, Zeilen, Ankers, Kettingen, staand en loopend want, Watervaten, Sloepen, Scheepsprovisiën, enz. enz.
(1369) ABEELEN, DENNISON & Co.

Verkoop van een
BRIKSCHIP.

De ondergeteekenden zullen in het begin der volgende maand, voor rekening van belanghebbende op Vendutie verkoopen:
Het Americaansch BRIKSCHIP

SMALLWOOD,

kapt. ***MARTIN,***
zoo als hetzelve alhier ter reede is liggende.
(1368) ABEELEN, DENNISON & Co.

Ontvangen van Engeland:
BIJZONDER FRAAIJE
SCHRIJF- EN TOILET-NECESSAIRES,
GROOTE KOPEREN
CHUBB'S HANGSLOTEN,
Fraaije Borduur-Etuis,
GELD- EN PAPIER-
TROMMELS,
met patent-sloten.
(1317) JOHN PRYCE EN Co.

Ontvangen:
Delicieuse ROODE WIJN ***St. Estephe,*** op Fust.
COGNAC, fine **Champagne.**
IDEM, ***John Alberty.***
MANDARIJN GEMBER,
Puike THEE.
Palembangsche LEUNING-, LUIJAARD-, WIP- en KINDERWIPSTOELEN.
BEHANGSELPAPIER.
Benevens een factuur Fransche **Spiegels**, van groote dimensiën, met **prachtige lijsten.**
(1365) CASSALETTE EN Co.

De TOKO van
J. V. OLIESLAEGER,

zal met 1e Mei worden
VERPLAATST
naast de Rijswijksche Apotheek. (1299)

Verkrijgbaar:
tegen *f* 1,— recs.
Versche Succade Koek,

vervaardigd in de KOEK- en BANKETBAKKERIJ van
LEROUX & Co.
Op bestelling zijn dezelve ook voor de verzending te verkrijgen. (1305)

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.
Avec la permission de M. le Resident.
VENDREDI, 29 Avril
Abonnement Suspendu.

LES DIAMANS DE LA COURONNE.
LUNDI, 2 Mai.
Irrévocablement la première représentation de
LES FILLES DE MARBRE.

DRAME EN 5 ACTES.
Le Spectacle commencera a 7 heures et demie précises.
Le Directeur-Gérant,
(1330) VAN KINSBERGEN.

Militaire Societeit Concordia
THE DANSANT,

op Zaturdag den 30 aanstaande.
Namens de Directie.
De Secretaris,
(1332) BRUGMAN,

MAÇONNIEKE SOCIETEIT.
VERGADERING,
28 April 1859.
SNELLEBRAND.
(1331) *Secretaris.*

BATAVIAASCH PRAAUWENVEER.
Met 1e Mei aanstaande, wordt het Kantoor verplaatst op de **Groote rivier,** naast de Toko van den Heer ***J. Brown.*** (1339)

Spaarbank.
Zitdagen 3 en 17 Mei.
(1358)

WOODBURY & PAGE.
Het **Photographisch-atelier** naast de Heeren LEROUX EN Co., is voor hun vertrek van *Java*, van af den 25 April gedurende eene Maand geopend. (1323)

Versche Groentenzaden.
bij
(1340) F. GÖRING & Co.

L. KUIJK,
Passementwerker,
(1333) ***Passer Baroe.***

Zeer voordeelige aanbieding
om te **bekomen** eene
TECNISCHE INRIGTING.

Te BATAVIA, kan welligt binnen kort ***weder*** iemand ***à f 600,— (zegge Zes honderd Guldens maandelijks)***, met zeer spoedige en opklimmende vooruitzigten in de toekomst geplaatst worden.
Jeugdige krachten worden ***niet*** vereischt en directe of indirecte kennis van die inrigting niet benoodigd zijnde, zoo kan de mededeeling van den aard derzelve voorloopig overbodig worden geacht.
Zij, die de **MINSTE** administratieve kennis bezitten, en den lande vroeger als militair of schutter met lof gediend hebben, komen het eerst in aanmerking.
Adres franco litt. **U. I.,** poste restante Batavia.
(1357)

LET WEL!

Op nader te bepalen dag in de maand Mei zullen te ***Pasaroean*** in publieke vendutie te koop worden aangeboden;
Vier hecht gebouwde met cement gemetzelde pakhuizen.
3 ieder lang 225 en breed 32 Rijnl. voeten
1 lang 140 en » 39 » »
staande aan de groote rivier, met een ledig, daarbij behoorende **Erf** achter dezelve van p. m. 100 voeten.
(1342) W. L. VERSTEEGH EN Co, in liq.

Ten spoedigste wordt verlangd
EEN REPATRIEEREND GENEESHEER,
om op de reis naar Holland aan boord van een Nederl. schip de dienst als **DOCTOR** waar te nemen, ***tegen billijke voorwaarden.*** Nadere informatiën bij
(1348) VAN OMMEREN RUEB EN Co.

VERLOREN.

Gaande van de **Harmonie** naar de **Sluisbrug, Eene CAMEÉ in Goud gevat,** wie haar terug brengt aan het Bureau van dit Blad, kan op eene goede belooning rekenen. (1306)

Wordt aangeboden:

Kost en inwoning voor één Heer.
Adres
(1327) H. M. VAN DORP.

GEVRAAGD

te **Teloek-djambie**, in **Krawang**, een **Europesche Opziener,** voor loopend werk op eene Suikerfabriek en bij Rijstmolens. Duidelijk schrift, Rekenen, en Maleisch zijn vereischten, bij voorkeur iemand uit een landprovincie.
Adres, franco, en eigenhandig schrift te *Teloek-djambi* aan
(1337) J. A. KRAJENBRINK.

Wordt gevraagd
Een bekwaam en ervaren Boekhouder.
Adres franco brieven onder letter **D.** Bureau Java-Bode. (1328)

Die familien, welke genegen mogten zijn een of meer hunner kinderen, door privaat onderwijs te doen opleiden voor eenige academie in Holland, worden beleefd verzocht zich onder adres letter A. te vervoegen bij uitgever dezer. (1321)

Eene JUFVROUW onlangs uit *Holland* gekomen, in staat om grondig onderwijs in de **Hollandsche, Fransche** en **Engelsche talen** te geven, zag zich gaarne alhier of elders als ***Gouvernante*** geplaatst.
Adres brieven ***franco***, Letter **C**, bij den Boekhandelaar G. T. C. VAN DORP.
(1344) *te Samarang.*

Une Demoiselle qui depuis plusieurs années s'est vouée à l'éducation; en même d'enseigner les langues, ANGLAISE, FRANÇAISE et HOLLANDAISE, désire trouver une condition comme **GOUVERNANTE,** dans une famille distinguée.
s'Adresser sous l'initiale H, chez Mons. VAN DORP, à *Samarang.* (1308)

In eene der voornaamste Strand-Residentie van Java, WORDT GEVRAAGD een ervaren
BOEKHOUDER.

Adres met franco brieven bij den boekhandelaar H. M. VAN DORP, te Batavia. (1304)

Een onlangs uit Nederland aangekomen **Jongmensch** van fatzoenlijke familie, onder anderen met het Italiaansch Boekhouden bekend, verlangt eene plaatsing in eene landelijke onderneming.
Adres Letter **A. Z.** bij de Heeren LANGE & Co., Batavia. (1303)

TE KOOP Een span **Wagenpaarden**, twee **Bendiepaarden.**
Te bevragen bij
(1367) H. M. VAN DORP.

De heer ***E. M. Gumprich*** heeft mijne generale **procuratie.**
H. MEINBERG.
BATAVIA, 27 *April* 1859. (1364)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY
zijn uitmuntende middelen voor *klierziekte.* F. . D...... te *Oosterwold*, was in een zeer bedenkelijken toestand. Sedert jaren was hij onderhevig aan klierziekte, en eindelijk was zijn geheel ligchaam bedekt met zweeren, hetwelk hem tot een voorwerp van afschrik voor een ieder maakte. Hij beproefde alle bedenkelijke geneesmiddelen doch te vergeefsch, eindelijk werd hem door iemand aangeraden, het gebruik der zalf en pillen van Holloway. Hij volgde dien raad op, en na dezelven gedurende eenigen tijd gebezigd te hebben, werd hij volmaakt hersteld.
De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Te Banjoemaas bij M. S. Cheriman.
» Poerworedjo » F. Neumann.
» Djocjocarta » Buijn & Co.
» Soeracarta » W. Veldman.
» Salatiga » F. Kruthoffer.
» Tagal » Wed. Dort.
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » M. Blok,
» Samarang » H.L. de Lyon, de Groot, Kolf, & Co. en bij
de hoofdagenten Soesman & Co. (1334)

Alphabetische Naamlijst
DER
NEDERLANDSCHE KOOPVAARDIJSCHEPEN
varende op INDIEN, voor 1859, à *f* 2.—
Bij H. M. VAN [illegible]
(1325)

Boekhandel van H. M. van Dorp te Batavia.

Diday. Traité de la Syphilis des nouveaux-nés et des enfants à la mamelle. *ƒ* **6**,—.
Magne. l'Hygiène de la vue, ou conseils sur la conservation et l'amélioration des yeux; adressé aux mères de famille et a toutes les personnes qui se livrent aux travaux du cabinet. *ƒ* **5**,—.
Longueville. Recherches sur le choléra Asiatique. *ƒ* **3**,—.
Mermel. Recherches sur le traitement de l'aliénation mentale. *ƒ* **3**,—.
Jahr. Du traitement homoeopathique des affections nerveuses et des maladies mentales. *ƒ* **6**,—.
Girandeau de St. Gervais. Traité des maladies vénériennes, des affections de la peau, avec planches coloriées etc. *ƒ* **10**,—.
Cruveilhier. Traité d'anatomie pathologique générale. 3 vol. *ƒ* **24**,—.
Pelouze et Fremy. Notions générales de chemie. 1 vol. et atlas. *ƒ* **20**,—.
Boutigny. Etudes sur les corps à l'etat spheroiael, nouvelle branche de physique. *ƒ* **6**,—.
Isambert. Etudes chimiques, physiologiques et cliniques sur l'emploi du Chlorate de Potasse. *ƒ* **3**,—.
Luschka. Die Adergeflechte des Menschlichen Gehirnes, eine monographie von Hubert Luschka; mit vier Tafeln Abbildungen. 1855. *ƒ* **10**,—.
(1352)

MILITAIR WEEKBLAD.

In de eerste plaats geschreven voor het **Indische Leger**, om zijne belangen voortestaan en zijne wapenfeiten meer en meer bekend te maken; verder mededeelende zoowel de voornaamste veranderingen bij ons **Leger** en **Vloot**, en bij die van vreemde mogendheden; belangrijk nieuws der week, verplaatsingen en benoemingen bij **Land-** en **Zeemagt** en **Schutterij**.
Uitgegeven te Breda, voor Indie à *ƒ* **15**, — per jaar met vooruitbetaling,
J. BOELEN, Nederlands Zeemagt in verband met zijne overzeesche bezittingen à *ƒ* **2**,— te bekomen bij ***H. M. van Dorp***, te Batavia. (1312)

Bij G. KOLFF en Co. te Batavia.

Per Mail ontvangen.
EMILE DE GIRARDIN. Oorlog.
VAYNES VAN BRAKEL. Verdediging van Ned-Ind.ë.
Jaarboekje Nederlandsche Marine, 1859.
Militair Weekblad, eerste proefnummer.
VAN REES. Montrado. (1309)

PADANGSCH
NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

De groote behoefte, welke zich reeds gedurende eenige jaren op Sumatra heeft doen gevoelen, om door een

Nieuws- en Advertentie-Blad

genoegzame bekendheid aan alle mogelijke berigten, Sumatra betreffende, te kunnen geven, heeft de ondergeteekende doen besluiten,

om in het laatst van dit, of in het begin van het volgende jaar

een dusdanig blad bij genoegzame deelneming op te rigten.
Hij roept daartoe de ondersteuning van het geachte publiek in, vertrouwende dat het gaarne zal medewerken, ten einde aan een zoo lang gevoelde behoefte te voldoen.
Prijs voor **Sumatra. . . *ƒ* 12.50** ℔ **6** maanden.
„ „ **Java . . . . . „ 17.50** ℔ **6** „
verschijnt tweemaal per week.
Franco per post. (1330)
Padang, *April* 1859. R. H. VAN WIJK, Rzn.

HOOGE PRIJZEN
GETROKKEN UIT DE
237e. Staats-Loterij,
Collecte: C. G. BOONEKAMP, te Rotterdam.

No. 2532.	De hoogste prijs van	*ƒ* **100.000**
„ 16384.	„ kapitale „ „ „	**25.000**
„ 12958.	„ „ „ „ „	**10.000**
„ 9051.	„ „ „ „ „	**5.000**
3 prijzen van	. . . . „	**2.000**
22 „ „	. . . . „	**1.000**

Per Mail ontvangen
voor de thans trekkende
238e STAATS-LOTERIJ
en te bekomen:

1 heel Lot	. . . . . . à	*ƒ* 100.—
1 half »	. . . . »	» 50.—
1 vijfde »	. . . . »	» 20.—

Te Batavia bij G. KOLFF en Co.
Te Samarang bij de GROOT, KOLFF en Co.
(1335)

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den Heer *C. F. A Persille*, worden verzocht zoo spoedig mogelijk betaling of aangifte hunner vorderingen te doen, aan
de gemagtigd n van de Executrice en erfgename in voors. boedel,
(1341) Mr. H. KLEIN,
Batavia, Mr. F. ALTING MEES.
den 27sten April 1859.

Vertrekkende Personen.
W. de Val Jr. en Echtgenoot. (1319)

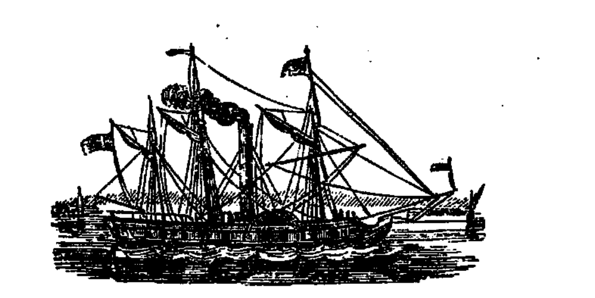

STOOMBOOTDIENST
tusschen
Samarang en Batavia.

De Stoomboot »**OENARANG**" kapt. **S. van Hulstijn**, zal gedurende de maand ***Mei*** vertrekken als volg:
Van **Samarang 1, 10** en **20**
„ **Batavia 5, 15** en **25**
des morgens ten 8 ure.
Nadere informatiën bij de
Agenten,
(1363) LANDBERG, BEZOET DE BIE en Co.

Het stoomschip Batavia
kapt. NEIJTS,
vertrekt den 30 a. s. via **CHERIBON**, en **SAMARANG** naar **SOERABAIJA**.
Informatiën bij
(1356) W. CORES DE VRIES.

VRACHT EN PASSAGE NAAR SOERABAIJA
wordt aangeboden met het Nederl. schip
JEANETTE en AGATHA,
kapt. **A. Cleijndert,**
om spoedig derwaarts te verzeilen.
Adres bij *de Agenten*
(1314) LANDBERG, BEZOET DE BIE en Co.

VRACHT EN PASSAGE NAAR DESIMA (JAPAN)
wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsche schip
NASSAU,
Kapt. **C. J. Hüffnagel**, zullende omstreeks 10 Mei e. k. vertrekken, en hebbende uitmuntende inrigtingen voor passagiers.
Nadere informatiën bij
de Agenten,
(1345) DÜMMLER en Co.

VRACHT EN PASSAGE NAAR NEDERLAND
wordt aangeboden met snelzeilend Nederlandsch schip
STAD GOUDA,
kapt. **K. D. BREUNING,**
hebbende uiterst comfortable inrigtingen voor passagiers.
Deze bodem wordt tegen het **einde** van Mei van **Soerabaija** alhier verwacht en zal daarna de terugreis aanvaarden.
Adres bij *de Agenten*
(1324) DÜMMLER en Co

Passage naar Rotterdam
met het snelzeilend Ned. schip
PATRIARCH SAMHIRI,
Kapt. **G. G. LION.**
Dit schip beveelt zich aan door zijne uitmuntende inrigting voor passagiers en vaart een geëxamineerd doctor.
Het vertrek van hier is bepaald in het begin van Mei.
Nadere informatiën bij,
(1347) VAN OMMEREN RUEB en Co.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM
met het snelzeilend Ned. schip
BROEDERTROUW,
Kapt. **ROTGANS.**
Deze bodem is voor den overvoer van passagiers uitmuntend ingerigt en zal tegen 15 Mei a. s. van hier vertrekken. Informatien bij
(1346) VAN OMMEREN RUEB en Co.

BATAVIA.

Gisteren middag is alhier ter reede aangekomen het Nederl. schip *Acadia*, gezagvoerder Greefkes van Badjoa. Aan boord van dien bodem bevonden zich 80 zieken, waarvan 45 aan de beterende hand waren. Heden arriveerde mede het Ned. schip *Jedo*, gezagvoerder van der Hoeven, van dezelfde plaats, een gedeelte van het 10de bataillon aanbrengende.

— Gisteren morgen werd bij de Heeren M. . . . . . en Co, kooplieden op de groote rivier alhier, ontdekt, dat eene som van *ƒ* 210 recepis was ontvreemd geworden. De dief schijnt zich van den zolder te hebben laten afzakken, zooals een uitgebroken plank daaraan aanduidt. Het is der policie nog niet gelukt, den dader te ontdekken.

Batavia. Blijkens ontvangen nadere berigten van loopende van en met den 1sten tot en met den dezer, hebben er geene verdere krijgsverrigtingen p gehad, en werd met kracht voortgewerkt aan de sterking van Badjoa, welke den 8sten zoo ver g was, dat zij den volgenden dag zoude worden trokken.

Van de zijde der bevolking, de hadat en de Koni heeft tot dusver geene toenadering plaats gevond

Vermits het jaargetijde en eene invasie der cl waaraan reeds 4 officieren en 24 mindere milit waren bezweken, een langer verblijf van het gro expeditie te Badjoa ongeraden maakte, werd all het werk gesteld, om tusschen den 10den en 1 naar Java te kunnen terugkeeren,

Het 14de bataillon infanterie blijft op Celebes ac in afwachting van de verdere eventualiteiten in rijk van Boni; een gedeelte daarvan is bestemd, om bezetting der versterking te Badjoa uit te maken.

De blokkade wordt stiptelijk gehandhaafd en als dere voorzienings-maatregelen, is, bij besluit van gouvernements commissarissen, de functie van c gezaghebber te Badjoa opgedragen aan den kapitein infanterie W. Rijkens en in diens instructie bep om bij, eventuele toenadering en opening tot vre onderhandelingen van de zijde van Boni, de zich toe aanmeldende personen te verwijzen naar den verneur van Celebes en Onderhoorigheden.

— Als een vervolg, op het voorkomende in de J sche Courant van 9 April 1859 No. 29, kan thans volgende worden medegedeeld, omtrent den stand zaken in de binnenlanden van Palembang.

De ontruiming van de doesson Djati, door de teliugen, heeft een grooten zedelijken indruk te gebragt; verscheidene hoofden hebben reeds hun nemen te kennen gegeven, om zich te onderwerpe

Ten einde de zaken in de verschillende districten een gewenscht einde te brengen, ons gezag te her len en hetzelve tegen verdere woelingen te waar gen, is het noodig geacht, zoo spoedig mogelijk, taire excursien te doen naar die streken, alwaar bevolking zich nog vijandig toonde.

Een togt in de Pager Goenoeng heeft het afkomen het margahoofd Pangeran Radja Ngitja, die zich th nog te Lahat bevindt, ten gevolge gehad. Over algemeen is de bevolking van dat district wel gez om zich te onderwerpen, doch uit vrees voor best fing is een groot gedeelte in het bosch gevlugt. Ev wel zijn er nog eenige halstarrige moedwilligen, het volk opruijen en, naar het scheen, naar geene sc kingen wilden hooren. In weerwil hiervan hoopt echter, door tusschenkomst van genoemden Pange de massa der bevolking tot betere inzigten te bren

Bij het naderen onzer troepen, hebben de muite gen de kampongs Bandar Agong, Kedatan en Pa Alam in brand gestoken, vermoedelijk met het om te beletten, dat onze manschappen aldaar zou kunnen kamperen of verblijf houden.

Tegenstand van eenig belang is niet ontmoet, eenige schoten van onze zijde zijn voldoende gewe om de kwaadwilligen de vlugt te doen nemen.

In de nabijheid van Lahat heeft de bevolking z onderworpen, hetgeen ook grootendeels het geval met de Goemai Lembak, alwaar het hoofd, dat allen tijde aan onze zijde is geweest, en ook vro door de muitelingen was verjaagd, geene pogingen beproefd laat, om de bevolking weder te verzame en naar de doesons te doen terugkeeren.

De hoofdkampong van dat district, genaamd Loe Sepang, is door onze troepen bezet, ten einde de z van onderwerping zooveel mogelijk te bespoedigen.

Omtrent de gezindheid der hoofden en bevolk in de Goemai Oeloe en Goemai-Talang is voor als niets bepaalds te zeggen.

Het hoofd van den opstand Pangeran Tandjong is, volgens ingekomen berigten, zonder eenigen ste aan zich zelven overgelaten.

In de overige districten der residentie is de ongestoord gebleven.

Banjoemaas. Den 15den April jl., zijn, des morgen half 4 ure, de bamboezen met atap gedekte gouver ments-woning en bijgebouwen van den adsistent 2de klasse bij de indigo-cultuur, gelegen in de ho negorij van Poerwokerto, geheel afgebrand. Deze br was een gevolg der onvoorzigtigheid van één der dienden van den bewoner.

(*Jav. Ct.*

Soerabaija, 20 April. Zoo wij wel onderrigt zijn, is de dagen te Samarang aangekomen Z. M. stoomschip *G ningen*, commandant Courier dit Dubikart, medebr gende de treurige tijding, dat te Boni, ten gevolge heerschende ziekten, in een betrekkelijk kort tijdsv loop zijn bezweken: de 1ste Lt. Adjudt. der intenda van Heerde, de 1ste Lt. van het 10de Bataillon Tomas de 2de Lt. von Dentsch, de 1ste Lt. van het 3de bat lon Bannier, en de Lt. ter zee Wolterbeek Mull tevens zou met het ziekenschip naar Samarang z overgebragt de kapitein Stennekes van 14de Bataill De ziekte onder de soldaten moet belangrijk zijn.

(*Soer Ct.*

Pasoeroean, 20 April. Men schrijft ons van Ban Een paar dagen geleden heeft, nabij de dessa Pri (district Pandakan), een droevig voorval, dat op nie de vraatzucht der wilde varkens aantoont, plaats had.

Een jongetje van omstreeks zeven jaren, die n buiten was gegaan, om het vee te weiden, werd te het vallen van den avond gemist. Zijn kamera gingen hem zoeken en vonden, tot hun grooten sch een monsterachtig wild varken, achter een bosc verscholen, etende aan het overschot van den ver ten jongen; slechts zeer weinig was er nog van lijk overgebleven.

Door de duisternis werd men verhinderd, zich het varken meester te maken.

Den volgenden morgen vroeg, waren een zestal pieken en geweren gewapende mannen op de been, einde de jagt van den vorigen avond voort te zet

Het wilde varken werd nog op dezelfde plaats te gevonden; doch, op een twaalftal passen van daar,

BIJVOEGSEL behoorende bij den JAVA-BODE,

van Woensdag, den 27 April 1859, No. 34.

men een grooten koningstijger aan. Op dat gezigt schoten allen tegelijk op dezen laatste toe, en gaven daardoor aan den eerste gelegenheid, om zich uit de voeten te maken. Spoedig was de tijger omsingeld en met geweerschoten en pieken afgemaakt.

Het is niet onwaarschijnlijk, dat de tijger den jongen heeft aangevallen en gedeeltelijk opgegeten, waarna hij zal heengegaan zijn, om later het overschot te nuttigen; en dat, gedurende zijne afwezigheid, het varken de prooi van den tijger zal hebben gevonden en van die gelegenheid heeft gebruik gemaakt.

(*Pass. N. en Adv. bl*).

LAATSTE BERIGTEN.

Turijn, 8 Maart. De angst is hier algemeen, wegens het indienen van zijn ontslag als minister-president door graaf Cavour.

Londen, 9 Maart. Twee der Napelsche getransporteerden, die gisteren voor de reede van Queenstown waren aangekomen, zijn te Cork geland en worden als volkomen vrij beschouwd.

In de zitting van gisteren, heeft lord Fitzgerald, in zijne repliek tegen den heer Bowyer, die gevraagd had, of Sardinie schikkingen gemaakt had, om de Oostenrijksche deserteurs en vlugtelingen op te nemen en in dienst te stellen, geantwoord, dat, hoewel de regering daarvan officieel niets afwist, het Engelsche cabinet echter Sardinie ernstig had aangemaand, om geene maatregelen te nemen, die Oostenrijk konden beleedigen of den vrede storen.

Weenen 9 Maart. De *Wiener Zeitung* van gisteren meldt, dat Oostenrijk het volste regt heeft, de tractaten met de Italiaansche staten te handhaven.

NEDERLAND.

Particuliere Correspondentie van den Java-Bode.

(*Vervolgd.*)

Er ware eene merkwaardige brochure over deze tariefsherziening te schrijven, waarvan misschien ook een merkwaardige trek zou kunnen wezen, dat de regering in alles toegaf, mits men slechts de wet aanneme! Zoo is het ook gegaan in der tijd met de wet op het onderwijs: alles was goed, elke wijziging werd dankbaar overgenomen, mits men de wet in haar geheel maar goedkeurde. Of dit de zedelijke kracht van een gouvernement verhoogt, betwijfelen wij zeer. Het eenige gevolg er van is, dat men minister blijft. Men hoort dan ook in den laatsten tijd bij ons niet meer gewagen van eene ministeriele crisis; men staat of valt niet meer met het stelsel, dat men het eenig goede acht tot heil des vaderlands, men verschuilt zich achter het gemeen overleg.

Dit is geen nieuws, zult gij zeggen, mijn waarde, tot mijn spijt hebt gij volkomen regt: de moddergeest is in Nederland niet nieuw. Geene zaak, waarin dat meer blijkbaar is dan in het ontwerp van regterlijke organisatie, dat nu, na lang schikken en plooijen, eindelijk eenigzins den bijval heeft mogen verwerven van de meerderheid van hen, die aan het onderzoek er van in de afdeelingen deelnamen. Ongelukkigerwijze was het getal van onderzoekende leden bij deze gelegenheid niet zeer groot, zoodat men nog niets met zekerheid weet.

Zoo als wij in onzen vorigen schreven, waren de spoorweg- ontwerpen gederailleerd en vastgestuwd in den grond. De regering tracht ze nu weder op de baan te brengen met behulp eener nieuwe locomotief, namelijk met eene andere concessie, waarover thans de onderhandelingen ook met de heeren Sloet en Renchlin loopende zijn, maar dit vereischt tijd en in dien tusschentijd reist men in Vriesland nog voortdurend met dilegences en barges. In afwachting der behandeling van die zaak door de Kamers, zullen wetsontwerpen betreffende de wijziging der tarieven van sommige accijnsen en tot herziening der wet op den waarborg der gouden en zilveren werken worden behandeld.

Deze laatsten zijn betrekkelijk onbeduidende wetsontwerpen; van meer gewigt is dat, regelende de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen. Eerlang zal dit in de afdeelingen aan de orde worden gesteld en de behandeling er van welligt in het najaar plaats hebben. Behalve deze koloniale aangelegenheid, houdt zich nu ook eene commissie bezig met het onderzoek van het verslag, nopens de wijze van beheer en den staat der kolonien over 1856, welk veel omvattend document thans gedrukt in handen der leden is gesteld. Zoo ik er u eene bloemlezing uit geven wilde, zou het eene drooge lectuur zijn, die zich oploste in cijfers, officieel bekende feiten en algemeene gezegden, die, vooral omdat zij bij hunne aankomst op uwe drukkerij, ongeveer twee en een half jaar oud zijn, geene hooge belangstelling onder uwe lezers zouden verwekken. De meer statistieke opgaven slechts laat ik hier volgen.

De bevolking van Java en Madura bestond, op het einde van 1856, uit 11,290,450, of 379,209 zielen meer dan in 1855. De bevolking van de bezittingen buiten Java en Madura bedroeg 5,025,487 zielen tegen 5,036,801 op het einde van 1855, aanwijzende eene vermeerdering van 15,680 zielen. Op hetzelfde tijdstip bedroeg het leger een getal van 1010 officieren en van 22,441 onderofficieren en manschappen. Het aantal soldaten-kinderen was 919.

Ten aanzien van de reglementen en instructien, die ter uitvoering van het regerings-reglement werden vastgesteld, wordt gemeld, dat uitgevaardigd werden een reglement op de drukwerken in Ned. Indië, bepalingen ter verzekering van de regelmatige werking van dat reglement; regels betrekkelijk de verhuring van gronden voor den landbouw. Voorts werden in Nederland ontworpen eene nieuwe instructie voor den commandant van het Indisch leger; reglementen op de bevordering en het ontslag van officieren, alsmede op de pensioenen en gagementen; bepalingen omtrent de benoeming van ambtenaren der 1e, 2e en 3e kl., en was hier te lande mede in bewerking eene algemeene verordening omtrent de toelating van Nederlanders en vreemdelingen en van zendelingen in Ned. Indië.

In 1856 werd aan consuls van België, Frankrijk, Groot-Brittanje, Saksen en Bremen het koninklijk exequatur verleend.

De sterkte van het escader bestond in het begin van 1856 uit 2 fregatten, 3 corvetten, 1 brik, 1 adviesbrik, 8 schoenerbrikken, 1 roei-kanonneerbrik, 11 stoomschepen, te zamen 27 bodems. De bemanning bedroeg 2369 Europeanen en 583 inlanders. Op het einde van het jaar bedroeg de sterkte slechts 24 bodems.

Het aantal gevangenen wordt gezegd bestaan te hebben op ult. December (daar de statistieke opgaven niet naauwkeurig zijn) op Java en Madura 9353 en op de buitenbezittingen 2186 personen, te zamen 11,539 personen.

In 1856 bedroeg het getal bedevaartgangers naar Mecca als volgt:

Van Java vertrokken 2642 en keerden derwaarts terug 755, van Sumatra's Westkust 260 en terug 50; van Palembang 149 en terug 20; van Riouw 6 en terug 0; van Ternate 0 en terug 1. Vergeleken met 1855 is het getal personen toegenomen: van Java met 1200, van Sumatra's Westkust met 132, van Palembang met 51.

De opiumpacht bragt op in 1856 *f* 8,402,258 of 992,997.28 *meer* dan in 1855. De opbrengst der landelijke inkomsten op Java was *f* 9,948,697.92$^{1}/_{2}$ of *f* 752,903.39$^{1}/_{2}$ *meer* dan in 1855. Aan *zout* werd verkocht op Java en Madura voor *f* 3,976,949.10$^{5}/_{8}$ tegenover *f* 4,113,570.45 in 1855; de *hoeveelheid* bedroeg echter 2650 koijangs en 14$^{10}/_{32}$ picols *meer*.

Gedurende 1856 zijn langs den overland-weg uit Ned.-Indië verzonden 86,426 brieven, of 13,061 meer dan in 1855; het getal uit Europa langs denzelfden weg ontvangen brieven bedroeg 53,974, of 5271 meer dan in 1855.

De *invoer* op Java en Madura beliep: door particulieren een totaal van *f* 36,671,907; voor rekening van het gouvernement *f* 20,633.919, alzoo een gezamentlijk totaal van *f* 57,305,826. De *uitvoer:* door particulieren *f* 41,369.978; voor rekening van het gouvernement *f* 64,356,144; totaal *f* 105,726,122. De aangekomen schepen waren 2321 in getal, metende 189,199$^{1}/_{2}$ last; de vertrokken schepen bedroegen 2533, metende 203,503$^{3}/_{4}$ last. Het aantal Ned.-Indische schepen en vaartuigen bedroeg 301, ter gezamentlijke grootte van 25,790$^{3}/_{4}$ last, en wel 6 stoomschepen, 21 schepen, 120 barken, 30 brikken, 85 schoeners, 7 kotters en 32 wankangs, toops en andere vaartuigen.

Waar men ook het verslag opslaat, overal treft ons dezelfde statistische geest, dezelfde beschouwingen, die zich in een cijfer oplossen.

Eene enkele uitzondering maakt daarop misschien wat er in het verslag voorkomt ten aanzien der *valsche oudheden*,

» Naar aanleiding van opmerkingen door den directeur van het Museum van Oudheden te Leiden gemaakt," zoo lezen wij daar, » werd een onderzoek ingesteld naar den oorsprong van eenige te Amsterdam aangebragte en, volgens opgave, in 1854 en 1855 in de residentie Kadoe opgedolven metalen beeldjes. Uit dat onderzoek bleek: dat zekere in Soerakarta te huis behoorende Mas Bey Kertowidjojo die beeldjes had vervaardigd en zich nog steeds met die industrie bezig hield."

Wij dachten tot dus verre, dat het namaken van antiquiteiten eene vinding was der beschaafde volken; 't blijkt hier evenwel, dat men ook, op lager trap van ontwikkeling staande, zich daaraan schuldig kan maken en dat het talent voor die vervalsching even uitstekend bij den Indiër kan wezen als bij den Westerling. Wij hebben althans die beeldjes in der tijd vrij hoog hooren prijzen. Wie had gedacht, dat er ook een Javaansche Simonides zou opstaan, toen deze griek voor eenige jaren zijne oud-aegyptische bescheiden te berde bragt, die door de geleerde wereld in Duitschland zoo geloovig ontvangen werden. Maar de vergelijking is niet geheel juist, liever zou ik Mas Bei Kerto-Widjojo moeten vergelijken met de speculanten op de velden van Waterloo, die jaarlijks hunne » op het slagveld gevonden kogels en knoopen" *vervaardigen. C'est une industrie comme une autre* en zeker minder noodlottig dan het vervaardigen van valsche bankbiljetten, wat tegenwoordig in Europa aan de orde van den dag is. Een dier industrielen heeft, ten einde de straf, die hierop gesteld is, te ontkomen, voor het geval dat hij werd betrapt, zijne maatregelen genomen en in plaats van de vereischte handteekening eene andere, die er slechts overeenkomst mede had, op het biljet gesteld. Zal hij nu vrij komen, omdat, door de verandering van den naam, de nabootsing ophield? Welligt, maar dan toch zeker slechts door eene juridieke spitsvindigheid, waarvoor onze heeren van de balie een onuitputtelijk talent aan den dag leggen. Een paar voorbeelden. Eenige maanden geleden besloot een officier van gezondheid, die eenige dagen later naar Indië zou vertrekken, zich te vergiftigen met het meisje zijner keuze, omdat de vader van deze weigerde het huwelijk tusschen de jongelieden toe te staan. De dame stierf aan de gevolgen der gebruikte morphine; de officier herstelde. Hij werd veroordeeld in eerste instantie, en weldra zal ook in laatste ressort zijn vonnis worden geveld. Maar nu zegt de advocaat: Waarvoor wilt gij hem veroordeelen? omdat hij zich-zelven trachtte van het leven te berooven? Dat is eene zedelijke misdaad, waarop de wet geen straf stelt.—Omdat hij zijne beminde heeft vergiftigd? Maar dat deed hij niet; zij-zelve nam het vergif; hij bezorgde het haar slechts. Hij zou dus hoogstens medepligtige zijn. Doch dan komt gij tot de de conclusie, dat hij medepligtig is aan — zelfmoord van een ander; zelfmoord wordt niet gestraft, kunt gij nu den medepligtige veroordeelen en den hoofddader straffeloos verklaren?

't Is hoogst logisch. Wat evenwel aan de kracht van den invloed dier argumenten iets ontneemt is, dat de beschuldigde niet *wil* leven en verklaard heeft, ook dan, wanneer hij veroordeeld werd en gratie kreeg, die gratie niet te zullen aannemen. (*Wordt vervolgd.*)

Den 20sten Maart a. s. zal van Harderwijk vertrekken, om op dien datum over te gaan aan boord van het schip *Krimpenerwaard*, gezagvoerder J. Speenhoff, liggende op stroom vóór Rotterdam, bestemd naar de O. I., een detachement, sterk 125 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den majoor der infanterie A. J. Camphuis, van verlof naar Java terugkeerende, medegeleider de 2de luitenant der infanterie P. E. J. H. van Dompseler, met met bijvoeging van den officier van gezondheid 3de kl. R. Numann.

ENGELAND.

Londen, 5 Maart. In de gisteren gehouden zitting van het huis der lords, is uit een antwoord van lord Derby, op eene vraag van lord Wodehouse gebleken, dat de regering aan de Trans-atlantische telegraaf-maatschappij 8 pct. over een gedeelte van haar kapitaal had gegarandeerd, en dat die waarborg, te beginnen van het oogenblik, dat de kabel in werking kwam, zou aanhouden, zoolang hij geregeld zou werken. Lord Stanley beklaagde het bij die gelegenheid, dat de telegrafen niet onder toezigt stonden van de regering, terwijl zij een deel der posterijen behoorden uit te maken.

— De maritieme krijgstoerustingen van Engeland worden op eene groote schaal voortgezet. Te Portsmouth zijn 600, te Chatham 300 en te Woolwich 200 nieuwe werklieden aangesteld, om de voltooijing der in aanbouw zijnde fregatten te bespoedigen. Aan al de scheepstimmerwerven is bevel gezonden, met den meesten ijver met het werk te blijven voortgaan. Om zoo spoedig mogelijk een groot aantal kanonnen, volgens de nieuwe constructie van Armstrong, te kunnen bekomen, worden uitgestrekte etablissementen opgerigt. Sir J. Armstrong zal, behalve de waardigheid van ridder, waartoe hij verheven is, een geschenk van £ 20,000 ontvangen.

FRANKRIJK.

In de Parijsche *Moniteur* verscheen het volgende artikel:

» De openbare opinie in het buitenland geeft zich niet naauwkeurig rekenschap van het stelsel, dat tegenwoordig de drukpers in Frankrijk beheerscht. Men schijnt maar al te zeer te gelooven, dat de dagbladen aan eene voorafgaande censuur onderworpen zijn, en men is daardoor geneigd, aan die organen eene beteekenis toe te schrijven, welke ongegrond is. De regering, men behoorde dit te weten, oefent op de drukpers volstrekt geen preventieven invloed uit. Het publiek moet dus altijd op zijne hoede zijn, tegen hetgeen door de dagbladen wordt medegedeeld.

» Telkens als zich eene gewigtige kwestie voordoet of eene belangrijke gebeurtenis plaats heeft, wendt zich de regering direct tot de natie door middel van het officieele orgaan. Dit heeft zij zich ten allen tijde tot pligt gesteld, en dien pligt zal zij bij de tegenwoordige omstandigheden nog naauwgezetter vervullen, nu de openbare opinie meer dan immer verrast en op het dwaalspoor gebragt wordt."

De *Moniteur* laat hierop het onderstaande artikel volgen:

« De staat van zaken in Italie, hoewel reeds van oude dagteekening, heeft in de oogen van een ieder, in den laatsten tijd een ernstig karakter bekomen, dat natuurlijk den keizer moest treffen, want het hoofd van een grooten staat, zooals Frankrijk, mag zich van de kwestien, welke in de Europesche orde ingrijpen, niet afscheiden. Bezield met een geest van voorzigtigheid, die men zonder schuld niet ontberen kan, houdt de keizer op eene eerlijke wijze zich bezig met eene zoo billijke en redelijke oplossing, als voor die teedere en moeijelijke vraagstukken maar mogelijk is.

« Er is niets wat de keizer behoeft geheim te houden, niets wat hij behoeft te desavoueren, hetzij in zijne zorgen, hetzij in zijne alliantien. Het Fransche belang beheerscht zijne staatkunde en regtvaardigt zijne waakzaamheid.

« Bij de ongegronde ongerustheid, welke, zoo als wij gaarne gelooven, de gemoederen in Sardinie heeft bewogen, heeft de keizer aan den koning van dat rijk beloofd, hem tegen elken aanval van Oostenrijk te zullen verdedigen. Meer heeft hij niet beloofd, en men weet dat hij woord zal houden.

» Zijn dit nu droomen van oorlog? Sedert wanneer komt het niet meer met de voorzigtigheid overeen, om de moeijelijkheden, welke in eene min of meer naaste toekomst liggen, te voorzien en daarvan alle gevolgen te wikken en te wegen?

» Wij hebben zoo even aangetoond, waaraan men zich omtrent de denkbeelden, de pligten en de gezindheid des keizers te houden heeft Al de overdrijvingen, welke de drukpers daaraan toegevoegd heeft, zijn louter verbeelding, leugen en onzin.

» Frankrijk, zegt men, maakt aanzienlijke krijgstoerustingen. Dit is eene geheel valsche voorstelling. Het normale effectief op den voet van vrede, voor twee jaren door den keizer aangenomen, is niet overschreden. De artillerie koopt 4000 paarden aan, ten einde het volgens de voorschriften bepaalde aantal te bereiken. De regimenten infanterie zijn ten getale van 2000 man; de regimenten cavallerie ten getale van 900.

« Men zegt ook, dat in onze arsenalen eene buitengewone levendigheid heerscht. Men vergeet echter, dat wij onze geheele artillerie te veranderen en onze vloot te herscheppen hebben. Deze laatste onderneming, welke reeds voor langen tijd besloten was, ten einde aan onze vloot haar normalen staat te geven, is door de jaarlijksche goedkeuring van het wetgevend ligchaam gesanctionneerd; en, in weerwil van den loffelijksten ijver, zullen nog verscheidene jaren verloopen moeten, alvorens deze werkzaamheden voltooid zijn.

« Men maakt zich eindelijk ongerust over onze krijgstoerustingen ter zee. Daaromtrent bepaalt alles zich echter tot de uitrusting van vier fregatten voor het vervoer van troepen van Frankrijk naar Algerie of van Algerie naar Frankrijk, alsmede van vier transportschepen, bij name in de dienst op Civita Vecchia

van het approvianderen over Alexandrie van onze expeditie naar Cochin-China.

« Zie daar de feiten. Zij zijn van dien aard, dat zij iedere opregte vrees voor de plannen, die aan den keizer toegeschreven worden, moeten verdrijven. Zij zijn van dien aard, dat zij de beweringen in het juiste daglicht kunnen plaatsen van diegenen, die er belang bij hebben, om de meest loyale denkbeelden in verdenking te brengen en om de meest eenvoudige toestanden te verwikkelen.

» Is het niet hoog tijd, dat men zich afvrage, wanneer die onbestemde en ongerijmde geruchten een einde zullen nemen, die door de drukpers van het eene einde der wereld naar het andere worden verspreid, die, misbruik makende van de algemeene ligtgeloovigheid, den keizer van Frankrijk schetsen als of hij tot den oorlog aanspoort, en die op hem alleen de verantwoordelijkheid werpen van de ongerustheid, die in Europa heerscht en van de krijgstoerustingen, die allerwege plaats hebben? Wie toch matigt zich het regt aan, om de openbare meening op zulk eene beleedigende wijze op het dwaalspoor te brengen, en om iedereeen zonder oorzaak voor de benadeeling zijner belangen bevreesd te doen zijn?

« Waar zijn de woorden, waar zijn de diplomatieke nota's, waar zijn de daden, die van het voornemen getuigen, om den oorlog te provoceren, ter wille van de hartstogten, die hij bevredigt, of ter wille van den roem, dien hij verschaft? Wie heeft de soldaten *gezien*, wie heeft de kanonnen *geteld*, wie heeft den voorraad levensmiddelen en oorlogsbehoeften kunnen schatten, die Frankrijk met groote kosten bij zijne gewone middelen van verdediging zou hebben gevoegd? Waar zijn dan toch die buitengewone ligtingen, wáár dat oproepen van nog niet dienstpligtige klassen? Wanneer heeft men de met verlof naar huis gezonden manschappen weder onder hunne vanen geroepen? Wie eindelijk kan de elementen, hoe nietig zij dan ook zijn mogen, aanwijzen, die tot de algemeene beschuldiging hebben geleid, die door de kwaadwilligheid verzonnen, door de ligtgeloovigheid verspreid en door de dwaasheid gehuldigd worden?

» Het is buiten twijfel, dat de keizer, gelijk wij reeds opmerkten, een waakzaam oog houdt op de verschillende oorzaken tot verwikkeling, die aan den gezigteinder kunnen opdagen. Maar het is het kenteeken van elke wijze politiek, dat zij het gevaar tracht te bezweren en de kwestiën, die de openbare orde kunnen verstoren, uit den weg tracht te ruimen; juist daardoor wordt de vrede bevorderd en de handelsbeweging geschraagd. De soliede handel is met geen uitstel van gevaar gediend; hij verlangt veiligheid en eene heldere toekomst.

» In eene dusdanige handelwijze ligt geene provocatie en niets, dat bezorgdheid wekken kan. Door de vraagstukken, die eenmaal aan de orde van den dag zijn, te onderzoeken, roept men ze niet in het leven. Door van die vraagstukken het oog af te wenden, zou men ze noch vernietigen, noch tot eene goede oplossing voorbereiden.

» Voor het overige is het onderzoek dier vraagstukken thans in handen der diplomatie overgegaan, en niets wettigt de meening, dat de uitslag van dat onderzoek ongunstig zal zijn voor de bevestiging van den algemeenen vrede."

De Parijsche dagbladen vatten deze nota in een vredelievenden zin op; alleen de *Presse* meent, dat zij geen aanleiding tot al te groote gerustheid geven moet.

Wat hiervan zij, de uitwerking van dit artikel op de Europesche beurzen, is groot geweest; meest alle fondsen ondergingen eene belangrijke rijzing, die nog dagelijks toeneemt. Zoo zijn o. a. sommige Oostenrijksche fondsen sedert Zaturdag 7 à 8 % gestegen.

Parijs, 6 Maart. De uitwerking, gisteren door het artikel in den *Moniteur* hier te weeg gebragt, is niet verzwakt, en in den toestand der gemoederen is een bijzonder gunstige verandering gekomen. De officiële verklaring kwam juist van pas, want zij deed de bekommering verdwijnen, die een zonderling contrast zou gemaakt hebben met de vastenavondsvreugde, waaraan de Parijzenaars zich deze week, zonder bijna aan iets anders te denken, overgeven. Om u evenwel iets van de politiek mede te deelen, meld ik u, dat de *Mémorial Diplomatique* verzekert, dat de conferentie, den 14 dezer, aan het ministerie van buitenlandsche zaken zal worden geopend. Tegen dien tijd zal lord Cowley hier terug zijn van Londen, waar hij verslag moet doen van zijne zending naar Weenen. Genoemd blad geeft wijders het doel dier zending aldus op: »Lord Cowley heeft geen anderen last, dan een grondslag in gereedheid te brengen voor de officiele onderhandelingen; geenszins is hem de taak opgedragen, een definitieve schikking te sluiten of te teekenen; daartoe zou hij overigens eene volmagt moeten bezitten, die hem niet is verstrekt, omdat zijne zending van louter *officieusen* aard is."

Parijs, 6 Maart. Wij zijn in het carneval; maskerade en vermomming zijn aan de orde van den dag. Daarom mag de beurs het niet euvel duiden, wanneer ook met haar eenige scherts gedreven wordt, wanneer de hooge politiek zich heden als een vreedzame landman, morgen als een forsche krijgsheld, nu eens als hooggeleerde diplomaat, dan weder als bontkleurige arlekijn aan haar vertoont; daarom moet het haar evenmin als het overige publiek verdrieten of ergeren, wanneer men haar heden in eene *Moniteur*-nota het liefelijke gelaat van den vrede laat aanschouwen, en haar morgen door het momaangezigt van algemeene wapening en Italiaansche gisting schrik aanjaagt!-wanneer men haar hier conferentiën vertoont, en ginds brochures, karikaturen, circulaires van allerlei kleur en snede de wereld inzendt. Daarom eindelijk moet de beurs het zich laten welgevallen, indien de fondsen rijzen en dalen, naarmate op dit politiek-financieel gemaskerd bal de muziek-directeur eene vredes-polka of eene oorlogsgalopade laat spelen.

Verschoon mij, na deze inleiding, u de verschillende verklaringen, vooronderstellingen en lezingen op te sommen, waartoe het onverwachte, ja verwonderlijke manifest, dat gisteren in den *Moniteur* de gemoederen door eene zoo zeldzaam levendige taal trachtte gerust te stellen, in de Parijsche wereld aanleiding geeft.

Dit zou eene even ondankbare als nuttelooze taak zijn; voor dezen is het eene verandering van politiek, voor genen eene behendige kunstgreep, voor anderen eindelijk inderdaad eene welgemeende vredelievende geloofsbelijdenis.

Ik wil u liever mijne persoonlijke meening over dit staatsstuk mededeelen. De *Moniteur* zegt op een heviger toon, die blijkbaar van de verbolgenheid der regering over de tegen haar bij voortduring gerigte aanvallen der buitenlandsche pers, bij name van Duitschland, getuigt, dat de heerschende vrees voor oorlog eenig en alleen door de logentaal der dagbladen wordt gevoed, die, van het eene einde van Europa tot het andere, allerlei valsche en kwaadwillige geruchten over Frankrijks oorlogzuchtige gezindheid en krijgstoerustingen verbreidt. Doch het blad vergeet, naar mijn bescheiden gevoelen, dat de keizerlijke nieuwjaarswensch aan baron v. Hübner de eigenlijke rustverstoorder was, die tot al de volgende staatkundige beroeringen aanleiding heeft gegeven. Zoo veel schijnt intusschen zeker, dat keizer Napoleon thans eene eervolle *retraite* raadzaam acht. Bij monde van het regeringsblad, verklaart hij nooit eene oorlogzuchtige bedoeling gekoesterd, geen offensief tractaat met Sardinië gesloten en geene buitengewone wapeningen bewerkstelligd te hebben! Ofschoon men over zoodanige taal, tegenover de onwraakbare feiten, die het tegendeel bewijzen, verbaasd moet staan, en haar bij ieder ander onbeschaamd zou noemen, is het aan den anderen kant een verblijdend verschijnsel, dat de moderne Caesar, eindelijk van zijne eer- en heerschzuchtige plannen afgeschrikt, door de vredelievende gezindheid, die ondanks alle geweld en dwang door de natie, het wetgevend ligchaam, den senaat en zelfs door zijne ministers luide wordt verkondigd, gemeend heeft, dezen nationalen wil te moeten eerbiedigen en behartigen, opdat het midden van Maart voor hem niet even noodlottig mogt worden, als het weleer voor Julius Caesar was!

De beurs heeft het merkwaardige staatsstuk Zaturdag dan ook met eene rijzing van 1½ frcs. begroet; hoe zal zij morgen of overmorgen de tijding van lord Cowleys vertrek van Weenen beantwoorden? In de laatste dagen toch is de staatkunde, om nog eene andere vergelijking te bezigen, werkelijk eene doos met surprises geworden: heden komt Minerva er met den olijftak uit, morgen Bellona met helm en zwaard. Welk eene geruststellende beteekenis men aan de woorden van den *Moniteur* ook moge hechten, men kan daarin geen waarborg voor eene spoedige en minnelijke oplossing vinden. Lord Cowleys zending is tot heden evenmin geslaagd, als mislukt. Het eenige, dat men met zekerheid weet, is, dat de onderhandelingen worden voortgezet. Dit bewijst het verlengde verblijf van den uitstekenden diplomaat, die zich zelven tot de moeijelijke taak, om Oostenrijk tot het opgeven van deze en gene militaire of staatkundige gedragslijn te bewegen, heeft aangeboden. En hij mag daartoe allezins als de geschikte persoon worden aangemerkt, daar hij niet alleen de persoonlijke vriend van graaf Buol, maar ook de man is, die zich niet zoo gemakkelijk laat afwijzen; die een weigerenden blik nog lang niet als een ultimatum beschouwt; die doortastend is, maar zijne volharding door bewijsgronden weet te steunen, en deze met gepasten aandrang te doen erkennen. Het is er echter ver van af, dat de Engelsche gezant den vrede in den zak heeft, gelijk eenige onverbeterlijke liefhebbers der rente vast gelooven.

Lord Cowleys opdragt is zonder twijfel gewigtig; maar vermoedelijk hecht men zoo niet aan het karakter, dan toch aan het doel daarvan, dat immers onbekend is, een te groot gewigt. Uit de verklaringen van lord Malmesbury en den heer Disraeli in het parlement, dat deze zending, met een vredelievend doel ondernomen, slechts vertrouwelijk doch niet officieel ware, volgt dat lord Cowley te Weenen noch vraagstukken ter oplossing, noch reeds geformuleerde voorstellen ter aanneming heeft aan te bieden, maar eenvoudig wenken, wenschen en goeden raad. Het is zelfs onwaarschijnlijk, dat hij aan het hof van Oostenrijk meer te hooren dan te spreken, bij gevolg meer te ontvangen dan te geven heeft. Doch welke ook de uitkomst van zijne zending moge zijn, men geloove niet, dat zij het laatste woord der quaestie is en dat er, na de volbrenging dezer taak, niets meer overblijft, dan elkander de hand te drukken, of het zwaard te trekken.

Hoewel nu, volgens hier ontvangen brieven uit Weenen, gedagteekend 2 Maart, de grondslagen eener schikking door graaf Buol en den Engelschen gezant, na vele conferen iën, ver gevorderd zouden zijn, moet men thans, na de verklaring in den *Moniteur*, »dat de Fransche regering zich slechts verbonden had, Piemont tegen een aanval van Oostenrijk te verdedigen," vragen, of de uitslag der zending van Lord Cowley nog met zulk eene spanning behoeft te worden verbeid? Oostenrijk toch denkt er zonder twijfel niet aan Piemont aan te tasten; het verlangt slechts *ééne* zaak: dat men het ongestoord in het bezit van het *status quo* in Italie late. Indien nu het Fransche gouvernement aan Italie niets meer beloofd heeft, dan Piemont tegen een inval van Oostenrijk bij te staan, kan de Italiaansche quaestie den oorlog niet ten gevolge hebben, hoe ook het antwoord van het Oostenrijksche cabinet aan lord Cowley moge luiden. Deze logische conclusie zou men ten minste uit het artikel in den *Moniteur* moeten opmaken. Ongelukkig is echter de geheele verdediging van Napoleon, hierin bestaande, dat hij *slechts* een *defensief* verbond met Piemont zou gesloten hebben, eene bepaalde onmogelijkheid, dus slechts een voorwendsel, eene logen!

— Men is alhier eene nieuwe winstgevende bedriegelijke industrie op het spoor gekomen. Een vindingrijk lediglooper heeft namelijk het adresboek der stad Parijs bestudeerd, daaruit 25,000 namen van aanzienlijke personen opgeteekend, die hij afzonderlijk als adressen op even zoo vele gesloten enveloppes schreef, welke hij vervolgens van een valschen poststempel voorzag. Daarop bezorgde hij zelf de brieven, terwijl hij zich als besteller van den post verkleedde, en liet elke concierge, aan wien hij een brief afgaf, 30 cts. betalen, zoodat zijne totale ontvangst 4500 fr. bedroeg.

DUITSCHLAND.

Aan een door ons ontvangen particulieren bri[ef] uit Weenen, dd. 5 Maart, ontleenen wij het volgende:

« De, volgens de berigten uit Milaan, steeds toenemende gisting der gemoederen en de vijandelijke demonstratien in Lombardije, hebben aanleiding gegeven, dat gisteren, onder het voorzitterschap van den keizer, een ministerraad werd bijeengeroepen. Naar men verneemt zijn twee zeer gewigtige onderwerpen in rijpe overw[eging] genomen, namelijk het decreteren van den sta[at] van beleg in Lombardije en de invoering van den gedwongen koers der Oostenrijksche banknoten in het geheele Lombardijsch-Venetiaansch koningrijk. Beide maatregelen werden als eene dringende noodzakelijkheid erkend en aangenomen; ook zijn bereids aan den in Italie commanderenden veldtuigmeester, graaf Gyulai de noodige instructien gezonden, wanneer hij tot [de] afkondiging dier keizerlijke besluiten moet overgaan. Het is te hopen, dat de inwoners van Lombardije de regering niet zullen noodzaken, de toevlugt tot die maatregelen te nemen.

» De *Wiener Zeitung* bevat heden een klein artikel dat betrekking heeft op de ontruiming van Rome door de vreemde troepen, waarin gezegd wordt, dat die ontruiming *nog in den loop dezes jaars* zal plaats hebben. In den eersten tijd heeft men die ontruiming dus nog niet te wachten. Ook moet ik u opmerkzaam maken dat, volgens de heden door de *Wiener Zeitung* openbaar gemaakte militaire mutatien, *al* de Italiaansche vestin[gen] nieuwe commandanten hebben bekomen en de vroegere op pensioen gesteld zijn.

De benoeming van de veldmaarschalk Hess tot opperbevelhebber van het Italiaansche leger, wordt hier als zeker beschouwd. Onze regering moet besloten hebben, dat thans ook het eerste armee-corps op den voet van oorlog gebragt en een tweede armee-corps naar Italie gezonden zal worden.

» Volgens berigten uit Napels geloofde men daar algemeen, dat te Bari tusschen Oostenrijk en Napels een tractaat van alliantie geteekend is voor het geval dat het tot een oorlog mogt komen."

— Door den *Schwab. Merkur* wordt een adres medegedeeld van Opper-Zwabische afgevaardigden, waarin zij verklaren, dat geheel Duitschland verontwaardigd is over den aanval op den vrede van Europa, met de bijvoeging, dat niemand zoo kortzigtig is, om zich in het dreigende van het gevaar te vergissen. Zij wijzen op Frankrijks bekende oogmerken op de Rijn-provin[cien], op Duitschlands werkeloosheid tegenover de krijgstoerustingen des keizers en eindigen met den wensch dat door de Duitsche vorsten maatregelen mogen wor[den] genomen, om dien storm het hoofd te bieden. Ook van eenige afgevaardigden der ridderschap is een der[gelijk] adres uitgegaan.

— Te Leipzig is dezer dagen eene brochure verschenen, onder den titel: *Sire, rassurez-vous. Réponse à l'Empereur Napoleon III.* Zij behelst een scherp antwoord op de troonrede des Franschen keizers, waarbij zeer in twijfel wordt getrokken, dat het den keizer werkelijk er om te doen is, om, gelijk hij zeide, Europa gerust te stellen. In deze brochure worden de beweringen des keizers, punt voor punt, wederlegd en wordt nader uiteengezet, dat voor de regeringen grond genoeg voorhanden is, om op hare hoede te zijn. — Eene andere aldaar uitgegevene brochure, onder den titel van: *Die Garantien der Macht und Einheit Oesterreichs* wordt veel gelezen. Over het geheel heerscht thans, vooral in Midden-en Zuid-Duitschland, veel geestdrift, en in allerlei geschriften wordt de natie aangespoord, om zoo noodig, de vrijheid en de eer des vaderlands tegen elke vreemde aanranding, tot op den laatsten droppel bloeds te verdedigen.

— Men verzekert, dat Engeland, met het oog op de onrustbarende stemming der bevolking in het Milanesche, Piemont gedreigd heeft, dat, ingeval door deze of gene openlijke of geheime daad van geweld, van Sardinie uitgaande, vóór den afloop der door lord Cowley aangeknoopte onderhandelingen, de vrede mogt gestoord worden, een Engelsch escader voor Genua of La Spezzia zou verschijnen, om die havens te blokkeren. Dit zou willigt tot een conflict ter zee tusschen Engeland en Frankrijk kunnen leiden, daar, naar men verneemt, een gedeelte van de Fransche vloot, 22 zeilen sterk, bevel moet hebben ontvangen naar La Spezzia te vertrekken.

— Uit eene goed onderrigte bron, wordt uit Berlijn het volgende medegedeeld, nopens de sterkte van het leger, dat ingeval van oorlog onder de wapenen kan gebragt worden. Infanterie; 12 bataill. van de garde 12,024 man, 12 bataill. garde van de landweer 12,024 man, 96 bataill. linietroepen 96,192 man, 96 bataill. landweer eerste van 96,192 man, 10 bataill. jagers 10,020 man, te zamen 226,452 man. Tot bezetting der hoofdstad en het vormen van depôts komt de landweer van den 2den ban, sterk 82,900 man, benevens verdere reserve ter sterkte van 64,624 man. De cavallerie telt 40 escadrons kurassiers 7410 man, 40 esc. lanciers 7410 man, 52 escad. huzaren 9633 man, 20 esc. dragonders 3705 man, totaal 28,151. Wijders heeft men de landweer cavallerie van den eersten ban tellende 136 esc; die van den tweeden ban bestaande uit 104 esc. sterk 12,480 man. De artillerie telt 9 regementen sterk 19,000 man, verdeeld in 99 batterijen met 792 stukken geschut. De totale sterkte bedraagt derhalve 580,000, van welke 300,000 man buiten de grenzen kunnen gebezigd worden.

Berlijn, 6 Maart. Tusschen onze regering en die van Oostenrijk schijnt eene zekere spanning te heerschen. Het geschil komt hoofdzakelijk daarop neder, dat Oostenrijk de tegenwoordige aangelegenheden voor den bondsdag wil brengen, terwijl Pruissen er zich tegen verzet, dat door een votum te Frankfort over zijne militaire krachten zoude worden beschikt; het verlangt dan ook vooraf direct daarover met Oostenrijk te onderhandelen. Men beweert alhier, dat Oostenrijk het Pruisische hof niet als zijns gelijke beschouwt en behandelt, maar veeleer als een staat van den tweeden rang, bij voorbeeld als Beijeren.

Dit verschil, dat de Duitsche eenheid bedreigt, is, vel is waar uit de jongste diplomatieke stukken nog iet duidelijk zigtbaar, doch er wordt tusschen den ruissischen minister van buitenlandsche zaken en den ostenrijkschen gezant alhier druk over deze quaestie ediscussieerd.

Weenen, 5 Maart. De toebereidselen, door het ministerie van oorlog, op last des Keizers getroffen, zijn au dien aard, dat ten gevolge van de versnelde middeen van verkeer, binnen vier dagen, een volledig uiterust leger in Italie kan staan, met een artilleriepark an 300 stukken geschut. Hoogstens 14 dagen later s men in staat, een ander leger-corps van 50,000 man an Gratz naar Triëst op te stellen. De cavallerie en artilerie zijn op den voet van oorlog gebragt. Voor het wapen er artillerie zijn, in de laatst verloopen weken, meer an 2000 paarden alleen naar de Italiaansche provinien gezonden. De meeste vestingen in Lombardije ijn reeds op voldoende wijze versterkt; waar dit nog iet het geval is, wordt voortdurend met den grootsten iver aan de uitbreiding der vestingwerken gearbeid. Hoewel dit alles is geschied zonder eenig opzien te baren, blijkt er ten duidelijkste uit, dat de Keizer de erdediging van 's lands belangen op het zeerste ter harte neemt en zich op elke geburtenis heeft voorbereid.

— Gisteren heeft de minister van oorlog het bevel uitgevaardigd, dat alle verlofgangers, die zich in het Vorarlgebergte en Tyrol bevinden, zoo spoedig mogeijk naar hunne regementen moeten terugkeeren.

ITALIE.

In een schrijven uit Turin wordt gemeld, dat onder de troepen van den hertog van Modena eene proclamatie in omloop is gebragt, waarin aan de soldaten de raad gegeven wordt, als de worsteling in Italie losbarst, zich bij het Sardinische leger te voegen, onder den kreet: Leve Victor Emanuel, koning van Italie! Verder wordt in de proclamatie gezegd, dat Oostenrijk weldra door 100,000 Piemontezen en een Fransch leger zal worden aangevallen.

Te Parma had, naar men zegt, een linie-bataillon het voornemen opgevat te deserteren en zich naar Piemont te begeven, Het complot werd echter ontdekt en vijf onder-officieren werden in hechtenis genomen; drie hunner werden later weder op vrije voeten gesteld. Onder de troepen van dit hertogdom moet overigens een geest van groote ontevredenheid heerschen.

— Het heeft bij velen bevreemding opgewekt, dat Sardinie in den laatsten tijd wel veel ammunitie en paarden ten behoeve van het leger aangekocht, maar de buitengewone ligtingen niet opgeroepen heeft, gelijk Oostenrijk heeft gedaan, zoodat Sardinie's leger thans niet veel meer dan 50,000 man zal bedragen. Van dit verchijnsel zou het volgende de reden zijn. Er bestaan, in de, na den slag van Novara tusschen Oostenrijk en Sardinie geslotene, capitulatie, eenige geheime artikelen, waarin Sardinie zich verbonden heeft, in de laatste tien jaren zijn leger niet boven de 50,000 man te brengen. Deze termijn van tien jaren is thans echter ten einde. Men kan eerstdaags eene ordonnantie van de Sardinische regering te gemoet zien, waarbij de buitengewone ligting opgeroepen wordt.

— De ziekte van den Koning van Napels is van ernstiger aard geworden, dan men had kunnen verwachten. De koorts gaat bijna niet af, en de pijn in de zijde schijnt een voorteeken van kanker te zijn; alle doctoren zijn van oordeel, dat een plotselinge en spoedige dood hiervan het gevolg moet zijn. De graaf van Syracuse is naar Bari vertrokken, doch heeft zijn broeder slechts eenige oogenblikken kunnen zien. De wanorde in de regeringszaken is niet te beschrijven.

SPANJE.

Volgens berigten uit Madrid, heeft het cabinet thans weer sterk te kampen tegen de hof-intrigues, welke eigenlijk nimmer opgehouden hebben aldaar werkzaam te zijn in het belang der reactionnaire partij. Zoo verneemt men, dat de koningin tengevolge daarvan geweigerd heeft, een door den ministerpresident voorgedragen persoon tot intendant der civiele lijst te benoemen. Ook heeft zij verklaard den generaal Ros de Olano, die door den ministerraad was aangewezen, om den generaal Concha te vervangen als kapitein-generaal van Cuba, als zoodanig niet te willen. Men zou aan dit verzet minder gewigt hechten, indien men niet bij ondervinding wist, dat dergelijke voorvallen dikwijls aanleiding hebben gegeven tot de aftreding van het cabinet. Sommigen willen hierin dan ook reeds op nieuw een voorbode van eene ministerieele verandering zien, welke thans te betreurenswaardiger zou zijn, omdat het cabinet de groote meerderheid in de Cortes heeft en meer dan de voorafgaande ministerien den constitutionelen weg schijnt te willen volgen.

RUSLAND.

St. Petersburg, 1 Maart. Men verzekert in gewoonlijk wel onderrigte kringen, dat een hooggeplaatst persoon met eene vertrouwelijke zending naar het buitenland is vertrokken, ten einde door gepaste mededeelingen elken twijfel omtrent de bedoelingen van het Russische cabinet, dat steeds eene streng onzijdige houding blijft in acht nemen, op te heffen.

TURKIJE.

Er zijn tijdingen uit Bagdad, loopende tot 15 Januarij, waaruit blijkt, dat in het geheele pachaliek rust heerschte. De drie groote stammen Sikkah Bedouinen hadden zich onderworpen. Men kan dit als eene gewigtige gebeurtenis beschouwen, want deze stoute en woeste Arabieren verkeerden sedert 1697 bestendig in een staat van opstand tegen de Porte. Van dien tijd af werd het land bestendig door hen verontrust en in zijn vooruitgang gestuit.

AMERIKA.

Eene bruiloft, onlangs te Brooklyn, in de nabijheid van New-York, gevierd, bood den beschouwer een zeldzaam schouwspel aan. De bruidegom was een neger, wiens huid met het schoonste ebbenhout wedijverde; de bruid eene Iersche blondine, schitterender dan albast. Dit scherp contrast bevatte nog niet alles. Immers ook de gasten, genoodigd om dit zeldzaam feest te vieren, bestonden uit een mengsel van blanken en zwarten, zoodat het gevolg van het bruidspaar uit zeven negers met hunne blanke echtgenooten bestond. De uitstekende harmonie, die er heerschte, en het volmaaktste decorum, dat er gedurende de geheele feestviering werd in acht genomen, getuigen, dat de overeenstemming der kleur geen vereischte voor de reinste harmonie des echtelijken leven is.

KAAP DE GOEDE HOOP.

— Volgens berigten uit de Kaapstad, loopende tot 21 Januarij, zijn de met het schip *Bulgersteyn* aangevoerde jeugdige Nederlandsche landverhuizers, aldaar in welstand aangekomen.

De ontevredenheid omtrent de maatregelen tot aanvoer van landverhuizers werd hoe langer hoe meer algemeen. Men klaagt dat voor £ 80,000, die reeds tot dat doel zijn uitgegeven, slechts omstreeks 1600 landverhuizers naar de kolonie gevoerd zijn; dat de belangen van den boerenstand bij de keuze der landverhuizers uit het oog zijn verloren, en dat er veel te veel aan tractementen van beambten wordt uitgegeven. Eenigen tijd geleden waren er twee Hamburgsche schepen in de Tafelbaai, die omstreeks 1000 Duitsche landverhuizers voor Britsch Kafferland aan boord hadden. Een aantal invloedrijke inwoners der Kaapstad hebben toen den gouverneur verzocht, om die Duitschers onder dezelfde voorwaarden als de Engelsche landverhuizers binnen de kolonie te houden. Doch dit verzoek werd van de hand gewezen.

In de oostelijke provincie blijven de klagten over de Kaffers nog steeds voortduren, en men heeft onlangs in een der grensdistricten weder maatregelen genomen, om de regering en het Parlement op den last en het gevaar opmerkzaam te maken, die door het verblijf en de plunderingen van dit volk aan de blanke bevolking berokkend worden. Doch aan den anderen kant erkent men, dat het gedrag van sommige boeren, die de Kaffers toelaten, om zich in vrij grooten getale op hunne plaatsen neder te zetten, ten einde hunne diensten tegen den geringst mogelijken prijs te genieten, het rooven zeer verergert. In onderscheidene streken der kolonie schijnen de Kaffers evenwel als arbeiders goed aan het doel te beantwoorden, terwijl zij zich zeer ordelijk gedragen.

In den Vrijstaat is het nog niet zeer in orde. Het blijkt dat het besluit van den Volksraad, om het denkbeeld van een verbond met de kolonie goed te keuren, met de meerderheid van slechts ééne stem genomen is, en dat verscheidene invloedrijke boeren alle pogingen aanwenden, om hunne landgenooten er tegen op te zetten.

Javasche Oudheden.

Deze is de uitlegging algemeen door het volk aangenomen over den oorsprong dier vormlooze steenen, welke men op eene der hoogste hellingen van den Gedeh vindt en die men met den naam van *Artja-Domas* (acht honderd beelden) bestempelt. De inboorlingen beweren, dat de geest van dezen dapperen vorst nog in deze plaatsen omdwaalt, doch dat hij alleen zigtbaar is voor de ware geloovigen. Ja, indien men hunne volksverhalen moest gelooven, dan houdt zich op den berg een God op, gereed om de stoutmoedige bezoekers, die hem in zijne verblijfplaats komen storen, tegen de rotsen te verbrijzelen. Ook wagen het de Javanen niet, zonder een diepen eerbied naar Artja-Domas te gaan. Zij wachten zich wel de sluimerende echo's, door de grillige klanken van het gamelanspel of door het lossen van vuurwapenen te wekken, uit vrees van zich of hunne naaste betrekkingen de verschrikkelijke uitwerkselen der wraak van den geduchten Padjadjaran op den hals te halen. Zij beijveren zich in tegendeel, om zich aangenaam bij hem te maken, en nooit bezoeken zij deze plaatsen, zonder hem eene offerhande van *Doepa* (wierook) te brengen.

Deze steenen hebben ook, volgens het algemeen geloo, feene ge heel bijzondere eigenschap. Gelukt het ze met ééne hand op te nemen, dat zal, wat men ook onderneme, in den vervolge alles gelukken.

Het geloof der ouden is ook bij de Javanen zeer onderhouden. Hoewel Mahomedanen, beschouwen zij toch altijd als geheiligde plaatsen, de oude bouddhistische tempels, eertijds door hunne voorvaderen, wier nagedachtenis zij aldus vereeren, opgerigt. Men zou dus te vergeefs naar de uitlegging zoeken, hoe het mogelijk is, dat in een land, zoo gehecht aan het verledene, waar daarenboven aardbevingen zoo zeldzaam zijn, de gedenkteekenen, zelfs van jongeren tijd, tegenwoordig niets meer vertoonen dan puinhoopen, indien men niet wist, hoe magtig de natuur vernielend werkt onder het klimaat van Java." Een plantengroei, hoofdzakelijk bestaande uit vijgenboomen 1) met krachtige wortels, veel overeenkomst hebbende met ijzeren haken, maakt zich meester van die verlatene gedenkteekenen, dringt in het basalt en trachyt door, ligt het op, hoopt het te zamen en bewerkt langzamerhadn vernieling." 2) Aldus zijn de prachtige tempels van Boro-Boedor, (die volgens Crawfurd tot het jaar 1260 opklimmen) van Brambanan, van Loro-Djongrang, van Tchandi-Siwou (de duizend tempels) ingestort, sedert de vestiging van het islamisme hen onbezocht heeft gelaten. Het zijn tegenwoordig niets meer dan steenhoopen, verminkte beelden, verbrokene zuilen, in wier midden zich hier en daar eene overdekte en prachtige galerij of eenig bouwstuk bevindt, dat aan de algeheele vernietiging ontsnapt is.

Bij een zoodanige natuur is het onmogelijk gedenkteekenen in volmaakten staat te ontmoeten, tenzij eene vulkanische omwenteling hen onder de asch begraaft en hen aldus afscheidt van de buitenlucht. En het is juist, dank zij die werking, dat men nog eenige merkwaardige voorbeelden van de oude Javaansche beeldhouwkunst kan bewonderen. De merkwaardigste zijn ontegenzeggelijk die van Tjandi van Moendoeh in de residentie Kadoe; zij werden in het jaar 1834 ontdekt, toen men dezen tempel van de asch, waaronder hij bedolven lag, ontdeed. Een naauwe doortogt, de eenige opening, die toegang verleent aan de lucht en het licht, veroorlooft in het binnenste van het gebouw door te dringen. De diepste duisternis heerscht er, men onderscheidt met moeite de drie beelden, die zich inwendig bevinden. Het middenste dier beelden is opmerkenswaardig door zijne reusachtige grootte, want, hoewel uit één stuk gehouwen, heeft het echter niet minder dan 14 voet hoogte, waaruit men vooronderstelt, in aanmerking genomen de kleinheid der opening, dat het moet gemaakt zijn vóór het bouwen der muren. Het ovale gezigt vertoont die bijzonderheid, eigen aan alle indische beelden, dat het onderste gedeelte breeder is dan de kruin. De uitdrukking der trekken is ernstig, doch gematigd door eene bijna vrouwelijke zachtheid. *De vrede der ziel* ligt uitstekend schoon over dit kalme en vreedzame gelaat verspreid.

De twee andere beelden, die zich aan beide zijden van dit reuzengevaarte bevinden, geven het denkbeeld van leerlingen, die met eene godsdienstige aandacht naar de woorden van den meester luisteren. Zij zijn slechts 8 voet hoog, hun voorhoofd is versierd met eene driedubbele kroon, terwijl het grootste daarentegen noch kleederen, noch kroon draagt. Moet men in die gedaanten de voorstelling van eenige menschwording van *Wishnou* zien? of liever, zou het misschien Bouddha zijn, die aan zijne beide leerlingen de geheimen zijner leer uitlegt?

«Wanneer men die oudheden verlaat, de laatste overblijfselen van eene vernietigde beschaving en een vergeten godsdienst, dan voelt men zich, zegt zeker schrijver, doordrongen van eene diepe weemoedigheid. . . Geene wolken van wierook verheffen zich meer onder die verlatene gewelven. De nachtuilen en de vledermuizen zijn voortaan de eenige bewoners, en een Europeaan, alleen gedreven door de kracht der nieuwsgierigheid, is er de eenige bezoeker. De God van den waren profeet, Toean-Allah, regeert thans over de Javanen, hun geloof is een blind bijgeloof geworden en de zinnebeelden, zoo vol gevoel van hun eerste godsdienst, zijn voor altijd verworpen. Ten einde de vlugtige schets, die wij gepoogd hebben van de zeden en het karakter der bewoners van Java weder te geven, te volmaken, blijven er ons nog eenige der belangwekkendste karakters van dit eiland over.

Vooreerst de slaven, die dat thans niet meer zijn, de wet heeft hen onlangs vrij gemaakt, hetgeen, daarvan zijn wij overtuigd, hun toestand niet verbetert, vooral wat de vrouwen betreft. Deze laatsten, voor het grootste gedeelte, in het binnenste der woningen geplaatst, maken bijna een deel van het huisgezin uit, zij kennen bijna al de geheimen en zijn, wegens hare schoonheid, dikwerf voor hare meesteressen een voorwerp van jaloezij en verdriet.

De slavernij is echter nooit diep in Java doorgedrongen. Ten tijde van den bloei der vorsten van Madjapahit, was zij zelfs geheel onbekend in de landen van Soerakarta en Djokjokarta. In het jaar 1825 telde men, volgens Mr. van Hogendorp, op Java 12,419 slaven, allen vreemdelingen van maleischen of boeginesehen oorsprong en afkomstig van Celebes; in 1840 waren er nog slechts 9970 en in dit laatste jaar ging hun aantal 4 à 5000 niet te boven.

De mindere Javaan zet zich in eene nederig gehurkte houding, wanneer hij zijn meerdere ontmoet en kan daardoor een denkbeeld geven van de onderwerping, waarin de aristokratie het volk houdt. Hij wendt daarbij steeds zorgvuldig het gelaat af, uit vrees de blikken van zijn opperhoofd te ontmoeten. Zou men daarbij niet denken aan een hoveling, eerbiedig verblind door de schitterende majesteit van een zonnekoning? Ondanks het onbepaalde gezag, dat de javaansche opperhoofden over hunne onderdanen bezitten, verzekert men echter, dat zij daarvan geen misbruik maken en zich integendeel goed en medelijdend omtrent hen betoonen. Zij stellen zich te vreden met vreedzaam de inkomsten te genieten, welke het nederlandsche gouvernement hun toekent. Begaafd met eene groote onderscheiding van manieren, met een edelen en teven gemakkelijken gang, voegen zij daarbij eene ingetogenheid, eene bescheidenheid, die hun omgang zeer aangenaam maakt.

De parasol die achter zulk een vorst gedragen wordt, duidt door de gouden banden, waarmede zij bekleed is, den rang aan, dien hij in de javaansche hierarchie bekleedt. Eene verordening van het gouvernement heeft in 1821 de breedte dier banden vastgesteld.

De javaansche vorsten beminnen pracht en grootheid, hun gevolg bestaat uit een stoet van talrijke hofofficieren, wachten, barden en danseressen, door wie zij zich met statie laten begeleiden, telkens wanneer zij uitgaan. De Djaga-Sekars als wachters aan den Bopati verbonden, onderscheiden zich door de oorspronkelijkheid hunner kleeding, ontleend aan de oude tijden; en tevens door de kluchtige exercitien, die zij uitvoeren. Tot deksel hebben zij een buffellederen uitgesneden kap, bezet met versierselen van dezelfde stof; aan beide zijden hangen guirlandes van melatti op de borst neder. Zij zijn gekleed in een licht-geel vest met roode passementen, hunne kris zit achter den rug in een gordel, die tevens dient, om eene soort van oranjekleurig stuk doek op te houden, waarvan de nederhangende punten dienen, om hunne bewegingen bij de krijgsdansen, die zij uitvoeren, te vergezellen. Eene lans voleindigt hunne wapenrusting, doch bij de krijgsoefeningen wordt zij vervangen door de *tamin* of het javaansche schild.

De nachwacht wordt geregeld waargenomen door menschen, die gewoonlijk pratende en rookende rondom een vuur zitten, waarvan de knetterende vlam de muskieten verwijdert en ons aan de welbekende schilderij van Decamps: eene turksche hoofwacht, herinnert. Een van hen, die bijna altijd een weinig achter de anderen staat of tegen een der houten pilaren van het wachthuisje leunt, houdt gewoonlijk in de hand een geheel bijzonder wapen, waarvan men te vergeefs het voorbeeld zou zoeken in de moderne tuighuizen van vernielingswerktuigen. Het is eene soort van vork van scherpe doornen voorzien, bestemd om misdadigers tegen te houden. Eenmaal door dit wapen in bedwang gehouden, wordt het hun onmogelijk de minste beweging te maken zonder aanstonds duizende pijnen te gevoelen; hij is dus genoodzaakt onbewegelijk te blijven staan en zoo komt men hem gemakkelijk te boven. Een stuk hol hout en een gespleten bamboe (tongtong), voor in het wachthuisje hangende, bekleeden de plaats van alarmklok. Uit de wijze, waarop de slagen nedervallen, wordt de bevolking het soort van gevaar, dat hen bedreigt gewaar, hetzij diefstal, moord of brand; dewijl ieder der omringende posten gehouden is de signalen te herhalen, die op verre afstanden kunnen gehoord worden.

Meent niet, wanneer gij een inlandsche burgerwacht zich naar het exercitieveld ziet begeven, gerust zijn sigaar rookende, terwijl hij zijne wapenen door een jongen laat dragen, in de zalige gewaarwording, welke hem het gevoel inboezemt van bij eene brandende hitte vrij van allen last te loopen, meent niet, zeggen wij, dat hij niet dapper is, straks zal hij een geheel andere aanzien verkrijgen. Bij verschillende gelegenheden heeft hij gewigtige diensten bewezen, hij heeft getoond, dat konde hij zich ook al niet vereenigen met de zware wapenrusting van den europeschen soldaat, zoo geheel ondoelmatig in deze brandende luchtstreken, hij daarom niet minder met grooten moed bezield is, wanneer het gevaar hem op de proef stelt.

Naar het fransch van P. Madinier.

H. E. van der Woerd.

1) De vijgenboomen of Ficussoorten behooren tot de natuurlijke familie der Artocarpeae en komen in menigte op Java voor. Daaronder bekleeden de zoogenaamde Waringin boom (Ficus indica) en aanverwante soorten, die het schellak opleveren, de Caoutchouc-boom (Ficus elastica), die het Caoutchouc geeft, benevens de Oepas of de Javasche gift-boom (Antiaris toxicaria) voorname plaatsen. (*Vert.*)

2) Dr. W. R. van Hoëvell. Reis door Java II deel, pag. 109.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DAT IM		NAAR
April	21	Zweedsch	Balder		Sydney	11	Maart	Batavia
"	—	Nederlandsch	Stad Nijmegen	H P. Cruijs	Batavia	20	April	Amsterdam
"	22	Amerikaansch	Vitula	G. Atubbane	Manilla	6	"	New-York
"	—	Ned. Indisch	Justina	M J. Meijer	Padang	12	"	Batavia
"	—	Engelsch	Confucuis	J. Penrice	Londen	28	December	Hongkong
"	24	"	Rob Roy	P. Logon	Melbourne	24	Maart	Singapore
"	—	Pruisisch	Mathilde	Balaseyus	"	17	"	Batavia
"	—	Nederlandsch	St. Michael	T. T Janssen	Sydney	13	"	"

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
April	24	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	Singapore
"	—	"	"	Amhon	A. G. Bosch	Bencoelen en Padang
"	—	Nederlandsch	bark	Zeelandia	W, Blaakhert	Soerabaija
"	—	Zweedsch	"	Victor	H. A Prehn	"
"	25	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang
"	—	"	bark	Marzoek	Said Alhassij	Cheribon en Pecalongan
"	—	"	"	Soetan Iskander	L. G. Kloppenburg	Padang
"	—	Nederlandsch	"	Admiraal de Winter	J. C. Jansen	Nederland via Tjilatjap
"	—	Ned. Indisch	"	Sarie Elmashoor	Djamal	Samarang

Aangekomen schepen te *Batavia.*

VLAG.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
〃	23	Ned. Indisch	bark	Jadul Karim	Abdul Sedik	Samarang	19 April	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	—	〃	〃	Soetan Iskander	L. G. Kloppenburg	〃	19 〃	Purvis & Co.
〃	24	Nederlandsch	schip	Louis Meijer	O. Hazewinkel	Palembang	9 〃	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
〃	—	Ned. Indisch	bark	Justina	M. J. Meijer	Padang	12 〃	Maclaine, Watson & Co.
〃	—	Nederlandsch	〃	Resident van Son	C. Kramers	Indramaijo	23 〃	Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	—	〃	〃	St. Michael	L. D. Boswijk	Sydney		Schimmelpenninck & Co.
〃	—	Engelsch	stooms.	Levehard	A. M. Coij	Adelaide	30 Jan.	Hunter, Houghton & Co.
〃	—	Zweedsch	birk	Balter	Sjöberg	Melbourne		E. Moormann & Co.
〃	—	Pruisisch	〃	Mathilda		van de West		
〃	—	Zweedsch	〃	Sophia		〃		
〃	—	Ned. Indisch	schoen.	Koentoel Maas	Lim Assam	Muntok	16 April	Gezagvoerder.
〃	26	Nederlandsch	schip	Acadia	G. Greefkes	Boni	16 〃	Schimmelpenninck & Co.
〃	—	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	C. C. L. Neijts	Soerabaija	22 〃	W. Cores de Vries,
〃	—	Nederlandsch	bark	de Zwaan	K. J. van Hemert	〃		B. Kopersmit & Co.
〃	—	Ned. Indisch	〃	Djenoer	Said bin Alie	Palembang	7 April	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	27	〃	stoomb.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Samarang	25 〃	Levert & Co.
〃	—	〃	bark	Yati Liong	J. D. Suijck	Padang	5 〃	

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Admiraal Piet Hein	L. Hazewinkel	Nederland	Haager & Schuurman.
〃	〃	Baron van Hardenbroek	H. C. A. Hennij	Samarang en Soerabaija	〃
〃	〃	Amicitia*	D. Gaaff		〃
〃	schip	Anna Digna	C. Ouman		〃
〃	〃	Zeeploeg*	F. H. Kramer		〃
〃	bark	Gelderland*	D. Crap Hellingman		〃
〃	〃	Yssel	Maarschalk	Cheribon via Sam. en Soer.	Schimmelpenninck & Co.
〃	〃	Aldebaran	R. G. Meyboom		〃
〃	〃	van Galen	J. R. Smit		〃
〃	brik	St. Michael	L. D. Boswijk		〃
〃	〃	Jacqueline en Elise	B. Sikkens		Busing, Schröder & Co.
〃	bark	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kolm		Landberg, Bezoet de Bie & Co
〃	schip	Nassau*	Huffnagel	Japan	Dümmler & Co.
〃	bark	Herman*	M. van Velthoven		〃
〃	〃	Ferdinand en Louis*	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
〃	schip	Princes Sophia	A. P. Hoffman		van Ommeren, Rueb & Co.
〃	〃	Wilhelmina*	van Dalen		〃
〃	bark	Concurrent	T. D. de Witt		〃
〃	〃	Jannetje*	A. Lupcke		B. Kopersmit & Co.
〃	schip	Admiraal Tromp*	J. van Tubergen		〃
〃	〃	Philips van Marnix*	E. van Duijn		〃
〃	〃	Bulgersteijn*	Verhagen		〃
〃	〃	Biesbosch*	J. H. Mugge		〃
〃	〃	Phoebus	de Roever qq		Paine, Stricker & Co.
〃	bark	Drie Vrienden	Nolting		〃
〃	schip	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		J. Cezard & Co.
〃	〃	Jan Daniel*	Hagers		Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	〃	Fop Smit	Hoefman	Soerabaija	〃
〃	〃	Whampoa	van der Hoff		〃
〃	bark	Resident van Son	Kramers	Rotterdam	〃
Nederl. Ind.	〃	Vernon*	C. M. van Nooijen	Samarang en Banjermass.	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	schoener	Atiat Ulmanlah thans hern. Sa-Adeh	Moh. Alie	〃	〃
〃	bark	Faideol Rachman*	Said Ba-ālie		〃
〃	〃	Jadul Karim*	Abdul Sedik	Samarang en Kottee	〃
Engelsch	〃	Palembang	M. Morrison	China	〃
〃	brik	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	Martin, Dyce & Co.
〃	bark	Albert Edward*	Metchell	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
〃	〃	Lady Alice*	Smith		Wilson & Co.
〃	〃	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder.
Fransch	〃	Albert Cezard*	Dolu		J. Cezard & Co.
〃	schip	Alph. Nic. Cezard*	F. le Bozec	Manila	〃
Zweedsch	bark	Elisabeth*	J. H. Knoll		Busing, Schröder & Co.
〃	〃	Familin*	A. W. Cederberg		〃
〃	brik	Balter*	Sjöberg		Paine, Stricker & Co.
〃	bark	Götsborg*	Björh		Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	〃	Westerwik*	Westermark	Nederland	〃
Meckl.	〃	Doctor Juris Jantzen*	Voss		〃
Noorw.	〃	Sylphide*	Rudstad		〃
Pruisisch	schip	Johanna Wagner*	Woerst		〃
Deensch	bark	Concurrent*	Davidson		〃
Amerikaansch	schip	Time*	Howes		Paine, Stricker & Co.
〃	brik	Smallwood*	Martin		〃
Hamburgsch	bark	Dorothea*	Gantschow		Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	〃	Christiaan*	Binder		C. Bahre & G. Kinder.
Bremer	〃	Generaal Jacobij	Weiland	China	〃
〃	〃	Leontine*	Schweitzel	China	E. Moormann & Co.
〃	schip	Asia*	Nutshorn		van Ommeren, Rueb & Co.
Oostenrijk	〃	Lorenza*	Poschiel		Maclaine, Watson & Co.
Spaansch	brik	Carinentia*	Sarria		Pitcairn, Syme & Co.

De Particulieren schepen zijn aangeduid met een*

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

Londen. 28 Febr. Eclipse, Doekzen, Amsterdam.
om voor Port Philip te laden.
5 Maart. Telegraaf, Rolufs, dito.
Falmouth. 28 Febr. Wanja, Söderberg, Samarang.
Queenstown. 25 Febr. Marijtje Honig, van Wijk, Fernambucq.
Liverpool. 26 Febr. Agatha en Maria, van Zijp, Amsterdam.
om voor Batavia en Soerabaija te laden.
27 de Zwaan, Dobbenga, Buenos-Ayres.
Cuxhaven. 5 Maart. Joh. Christoph, Nielsen, Batavia.
St. Nazaire. 27 Febr. Notre Dame des Victoires, L'Etang, Samarang.
Bordeaux. 2 Maart. Jessore, Gachet, Batavia en Padang.
Marseille. 3 Maart. Borneo, Azan, Sumatra.
Triëst. 30 Febr. Waarden, Achtien, Rio-Janeiro.
St. Helena. 17 Jan. Cezard, Ros, Java (n. Havre).
18 Laconia, Hulsthoff, dito.
vertrok n. Rotterdam.
19 Alcor, van Oppen, dito.
Ann Foster, Clarck, dito.
beiden vertrok 20 n. Rotterdam.
Monsoon, Hare, dito,
vertrok 22 n. Plymouth.
23 Prof. Suringar, Sneltjes, dito.
24 J. C. Schotel, Holle, dito.
vertrok 25 n. Dordrecht.
29 Gil Blas, Bizet, Padang.
30 Europa, Tromp, Java.
Caroline, Kuhlman, dito.
Tafelbaai. (K. de G. H) 25 Dec. Alert, Petersen, Batavia.
8 Jan. Bulgersteijn, Verhagen, Rotterdam.
Havana 8 Febr. Maria Elizabeth, Jonker, Macao.
Fernambucq. 25 Jan. Sappemeer, v. d. Veen, Triëst.
Bahia. 16 Jan. Speculant, v. Wagtendonk, Fernambucq.
vertrok 9 Febr. n. Rotterdam.
2 Febr. Maria Cornelia, Brinkerink, Triëst
Buenos-Ayres. 5 Jan. Maria Johanna, Zwanenburg, Rosario.
Emilie, Heikema, Uruguay.
vertrok 10 n. Engeland.
Rio-Janeiro. 12 Jan. Sperwer, Laubach, Rotterdam.
13 Hiram, Roelfsema, Londen

Vertrokken.

Londen. 23 Febr. Joh. Frederika, *Collenteur*, Rio-Janeiro.
2 Maart. Eppo Hendrik, Schut, dito.
Falmouth. 28 Febr. Entreprise, Heigh, (v. Londen) Batavia.
Holyhead. 28 Febr. Paulina Con-t. Eleonore, Pybes, (v. Liverp.) Rio-Jan.
Hendr. Willem Karel, van Ingen, (v. dito.) Buenos-Ayres.
Economy, de Jong, (v. dito) dito.
Cadix. 13 Febr. Alida, Kieviet, Montevideo.
Triëst. 26 Noordhorn, van Leeuwen, New-York.
Port Natal. (K. de G. H) 12 Dec. Derkina Titia, Esink, Batavia.
New-Orleans. 3 Febr. Nederland, Ruiter, Rotterdam.
Fernambucq. 23 Jan. Elisabeth Maria, Bok, Falmouth.
1 Febr. Westerkwartier, de Lange, Maroim.
Santos. 1 Febr. Anna Maria Henrietta, Zwanenburg, Falmouth.
Rio-Grande. 11 Jan. Agatha, van Slooten, dito.
Rio-Janeiro. 1 Febr. Sara Elisabeth, Kuyper, Fernambucq.

In Lading.

Londen. 2 Maart. Wilhelmina, Braat, Buenos-Ayres.

Gepasseerd.

Wight. 22 Febr. Staatsraad van Ewijck, de Winter, Londen n. P.-Philip.
Mountsbay. 25 Febr. Elisa Thornton, Maxwell, dito. n. Batavia

HANDELSBERIGTEN

Rotterdam, 7 Maart

(*Vervolg*)

Thee met toenemende vraag, hetgeen, gevoegd bij de vaste stemming op de beurs te Londen, de houders hier zeer geretireerd maakt, waardoor de keuze moeijelijk wordt en de omzet niet zoo belangrijk was als anders ongetwijfeld het geval ware geweest. In de vorige maand werden ca 400/4 kn. ex *Maggie* uit de 1e hand afgedaan, terwijl in de 2e hand vrij wat voor uitvoer gedaan werd tot ca. 80 c. voor ord. *Zwart* en 240 @ 275 c. voor *Pecco* — Ord. *Chineesch Congo* werd in de vorige week met 85 c. en goed ord. do. met 90 c. betaald. De voorraad alhier bestond op 1 dezer in 12800/4 kn. tegen 4800/$_4$ in 1858.

Katoen. Ofschoon dit artikel op de hoofdmarkt in zeer willige stemming verkeert en de notering te Liverpool in de vorige week $^3/_{16}$ @ $^1/_4$ is gestegen, zoo had zulks nog weinig invloed op onze markt en bleef de omzet onbeduidend. Door de N.H.M. zijn tegen 5 April te Amsterdam in veiling aangeslagen: 1739 bn. *New-Orleans*, 2122 bn. *Georgia* en 1802 bn. *Mobile*.

Wol. De afloop door de N.H.M. op 24 dezer alhier gehouden veiling, was zeer gunstig; zoowel uit het binnenland als van Duitschland, Frankrijk, Belgie en Engeland was daarbij een groot aantal koopers tegenwoordig; de geanimeerde biedingen getuigden van de wezenlijke behoefte welke voor vele soorten bestond. De bestede prijzen waren voor *Kaap en Sydney* 12$^1/_2$ @ 15 pCt. hooger dan die der October veiling.

Huiden onveranderd, doch met minder handel De omzettingen bepaalden zich tot 1000 st. *Samarang* van 3$^1/_2$ ko. ex *Northumbrian* @ 45 c. en 1000 st. gez. *N. Z. Wallis*, aangebragt via Londen, tot 24$^1/_2$ c.

Java **Indigo** stil doch vast op de vorige prijzen. De vraag bepaalt zich tot kleinigheden voor binnenlandsche behoeften.

Cochenille onveranderd.

Banca **Tin** volgde sedert onze vorige weder eene dalende rigting, zijnde
1500 blokken tot *f* 79,—.
500 〃 〃 78,$^1/_2$
en 800 〃 〃 77,—
afgedaan. — Er wordt thans op *f* 78,$^1/_2$ gehouden doch men zou wel tot *f* 78 verkoopers vinden.

Arak onveranderd. In loco ging in het geheel niets om, doch te Amsterdam werden in het begin der vorige week een paar partijtjes verhandeld tot geheime prijzen.

Campher bleef goed gevraagd met veel handel, in *Japansche* tot 47$^1/_2$ c., in *Chineesche* tot 45 c. Men kan thans onder 49 c. geen *Japansche* en onder 47$^1/_2$ c. geen *Chineesche* koopen. **Tamarinde** in dezelfde lusteloze positie, zonder zaken. **Cubeben** tot 80 c. aangeboden, bij partij zoude niet meer dan 72 @ 73 c. te bedingen zijn. *Lange* **Peper** nominaal 21 @ 33 c. **Radix Galanga** niet onder *f* 35,— te koop. Het is te voorzien dat men spoedig dien prijs zal inwilligen. **Cassia Lignea** blijft tot 75 c. te bekomen, waartoe veel afgaat. **Cassia Lignea Vera** iets hooger, grijze niet meer onder 15 c. te koop, voor gele soorten wordt naar kwaliteit 15,25 @ 32 c. betaald, voor krachtige soort zoude men hooger willen aanleggen, maar ontbreekt. **Star-Anijs** nominaal 48 c. **Oleum An si Stellati** meer gevraagd er zoude 5$^1/_4$ te bedingen zijn, maar onder *f* 5$^3/_4$ is niet aan de markt. **Oleum Cajaputi** flaauw. Nadat onlangs tot 170 @ 160 c. verkocht is, zoude nu tot 150 c. teregt zijn te komen. *Geconfijte* **Gember.** Mooije kwaliteit blijft gevraagd en zoude @ 85 c. te verkoopen zijn, maar is onder 88 c. niet aan de markt. *Japansche* **Was.** Bij het aan de markt brengen der 25 kistjes per *Golden Rule* openbaarde zich veel kooplust; dit partijtje bestaande uit: 6 kn. A, 9 kn. B en 10 kn. C. werd zeer duur betaald en bragt *f* 44$^1/_2$ dooréén op. De nominale notering is voor A *f* 47, B *f* 44, C *f* 42. **Gum Elasticum.** De 17 korven per *Golden Rule*, mooi secunda werden @ *f* 63$^1/_4$ verkocht; 415 korven ordinair en mooi secunda zijn per *Vesta* gearriveerd en worden op *f* 65 gehouden, maar zouden wel iets minder te koopen zijn **Gutta Percha** blijft ontbreken. **Gum Damar** stil; 340 kn. per *Robert Dixon* gearriveerd, zijn nog niet aan de markt. De nominale prijs is 31$^1/_2$ c.

Bindrotting aanvankelijk in flaauwe stemming; in de laatste dagen is meer vraag gekomen. Alleen werden verkocht 1005 boss. per *Ellida* *f* 14$^1/_2$, verdere afloeningen werden belet door vasthoudendheid der eigenaars. De voorraad bij N H.M. in alle haven bedraagt heden 206,684 boss. en bij particulieren 41.000 b.

Amsterdam, 8 Maart.

De Suikerveiling is heden coulant afgeloopen. No. 16 *f* 38,50 betaald.

In Texel gisteren binnengekomen van Batavia, schip *Triton* met verlies van anker en ketting, was bij den Uiterton aan den grond gezeten. Voorts schip *Elisabeth*, kapit. Larssow voor Batavia Texel binnen.

Zoo even ontvang ik depêche uit Londen, Koffij good ord. $^1/_2$ à 1/. hooger.
Katoen onveranderd.
Fondsen zijn willig gestemd.
Hier hooger met koopers.

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 27sten April 1859.

Arak, *f* 65—.
Koffij, Java, zonder voorraad.
——— Padang, *f* 35,— verkocht.
Suiker, No. 16. *f* 18,25 @ *f* 18.50, kleine omzetting.
Rijst, Indramaijoe met zakken, *f* 150,— @ *f* 165,—.
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 150 @ *f* 165.—, afgedaan.
——— 〃 〃 2de 〃 *f* 140,— @ *f* 145,— van de hand gezet.
——— Carga *f* 110 @ *f* 120,— verkocht.
Wisselkoers op Holland 99 %.
〃 〃 Engeland, *f* 11,50 ℔ £.
〃 Gouvernement 99 %

Te SAMARANG, den 22sten April 1859.

Koffij, nominaal, oogst opgeruimd.
Suiker No. 16, *f* 16,50 voor open Pan-Suiker, *f* 17,— voor Stoom-Suiker op levering afgedaan.
Indigo, *f* 4,20 afgedaan.
Koehuiden, *f* 60,— ℔ kodie, op lev.
Buffelhuiden, *f* 50,— ℔ kodie op levering.
Staart Peper, *f* 58,— nog niet ter markt.
Rijst ordinair wit, *f* 115 @ *f* 120,— ℔ koijang @ 28 picol. zonder zakken
〃 carga 〃 *f* 95,— @ *f* 110,— idem. idem.
Klapper Olie *f* 23,—
Katjang 〃 *f* 18,—
Rotting *f* 8,— @ *f* 9,— Bandjermassing niet voorhanden.
Kadjang Matten, *f* 10,—.
Wisselkoers op Holland 6/m. 99% à pari.

Te SOERABAIJA, den 21sten April 1859.

Suiker No. 16 ℔ picol *f* 19,—.
Koffij nominaal.
Rijst, (carga) ℔ koyang *f* 120,— @ *f* 125,—
〃 (witte) 〃 〃 *f* 160,— @ *f* 165,—
Koehuiden ℔ 100 stuks
Arak ℔ legger, *f* 50,—
Olie (Klapper) *f* 14,—
Olie (Katjang).
Kadjang Matten.
Rotting,
Wisselkoers pari.

Te PASOEROEAN, den 20sten April 1859.

Rijst, (witte) ℔ koyang *f* 180,—
Id. (carga) 〃 〃 〃 130,—
Olie, (klapper) 〃 pic. 〃 19,—
Id. (katjang) 〃 〃 〃 17,—
Wisselkoers, pari.

Restant Producten in 's lands pakhuizen, den 20den April 1859.
30,639-74 pic. Suiker, oogst 1858.
15,039-92 〃 Koffij 〃 1858.

Den 20sten April, waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1858.
163,886-83 pic.
161,554-04 〃

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te **Batavia** *van den 22 tot en met den 23 April 1859.*

Aanvoer.

Van Japan per Ned. schip *van Galen*, gez. Smit, agt. Schimmelpenninck en co.

3480 coll. diversen, 12 ks. monsters, *Gouvernement.*
150 bs. kamfer, 75 martevanen, *Haager en Schuurman.*

Van Samarang per N. I. stoomb. *Oenarang*, gez. van Hulsteijn, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

3 kn. chitzen, 1 do. doeken, 5 do. batik goederen, 10 do diversen, 1 provisien, 1 do. provisien en keukengereedschappen, 1 kistje specie, 1 sarongs, 1 do, zagen, 6 bn. madapollams, 3 kn. glazen, 5 do. koopman *Order.*
17 coll. gouvernements goederen, *Gouvernement.*

Van Singapore, per Ned. Ind. stooms *Koningin der Nederlanden*, gez. E. Le agenten Maclaine, Watson en co.

14 kn. opium, *Adam en co.*
20 kn. opium, *N. H. M.*
3 kn. zijde, 1 do. thee, 1 do. diversen, *Purvis en co.*
1 rol matten, *Paine, Stricker en co.*
1 kist zijde, *Said Abdulla bin Abdul Sech.*
38 coll. chin. goederen, *Lim Hoa.*
2 kn. opium, *Arathoon.*
3 kn. opium, *Joakim.*
7 kn. thee, *Tjoe Peng.*
8 kist zijde, *Said Moh. Basendit.*
10 vn. vleesch, *Order.*
7 kn. koopmanschappen, 12 staven rond ijzer, *Gasper en co.*

Van Nederland, per Ned. schip *Drie Vrienden*, gezagv. Nolting, agenten Paine, Stricker en co.

6 pakk. lakens, 32 coll. manufacturen, *Pandel en Stiehaus.*
22 kn. schilderijen, *Gebrs. Roselje co.*
4 kn. manufacturen *van Riet en ter Gouw.*
52 vn. teer, *Metzendorff, Wilmans en co.*
7 coll. manufacturen, 200 vs. loodwit, *Dümmler en co.*
20 coll. manufacturen, *Borneo Comp. Limited.*
10 fusten en 4 kn. koopmanschappen. *C. Bahre en G. Kinder.*
8 kn. papier, 1 do. diversen, *H. M. van Dorp.*
25/$_2$ pijpen bier, 6 kn. provisien, *Platon en co.*
3 kn. manufacturen *Busing, Schröder en co.*
100 hammen, *van Ommeren, Rueb en co.*
1 kist brandspuitslang, 8 pakken dekens, *E. Moormann en co.*
6 leggers 67 coll. manufacturen, *Engelhard en co.*
1 piano, 1 kist boeken, 1940 staven en 247 coll. ijzer, 8 kn. ijzerdraad, vs. centen, *N. H. M.*
6 kn. en 2 mand. wijn, *Order.*
150 kn. kaarsen, 30 coll. manufacturen, *B. Kopersmit en co.*
1 kist diversen, *Stok.*
4 kn. diversen, *Doijer.*
25 ks kaas, 5 coll. manufacturen, *Schimmelpenninck en co.*
38 coll. provisien, *Gumprich en Strauss.*
60 kn. provisien, *S. B. van Kleeff en co.*
110 coll. manufacturen, 3 do. brandspuiten, 1 do. verfkwasten. 100 keld. 3 kn. provisien, 3 vn. kuikkers, 78 do. verfwaren, 1 kist kleederen, *Arn en zn.*
6 coll. manufacturen, 22 balen zakken, *Pitcairn, Syme en co.*
262 coll. en 20 balen manufacturen, 200 keld., 62 kn, 205 vs. koopmanschapp *B. van Leeuwen en co.*

Voor Soerabaija.

42 kn. koopmanschappen, 3 do. papier, 48 do. wijn, 25 vn. bier, 100 boter, 6 kn. manufacturen, 88 do. diversen.

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Eva Johanna*, gez. de Boer, agenten Haager en Schuurman.

800 pic. tin, *N. H. M.*
150 pic. koffij, 75 do. gom dammer, *Dümmler en co.*
140 pic. rotting. 6362 do. suiker, 9525 ℔ thee, 68 kn. lak- en porceleinw 460 ps. koehuiden, 178 do. buffel do., 1 kist zijde, 1 do. 1 zijde kaba 2 do. confituren, 1 do. provisien *Agenten.*
2044 ps. koehuiden, *B. Kopersmit en co.*
200 ps. buffelhuiden, *Maclaine. Watson en co.*
2895 pic. suiker, *J. Cezard en co.*
2 ks. jap. goederen, *van Ommeren, Rueb en co.*
1 tafel, *Schimmelpenninck en co.*
4 kn. thee, 1 pic. rijst, 1 kist gember, 1 do. soija, *Tiedeman en van Kerch*
5126 ps. man. sigaren, 1 kist gember, *Loman.*

Naar Nederland via Soerabaija per Zw. schip *Victor*, gez. Prehn, agt. J. Cezard en co.

30 pic. rotting, 2197 do. suiker, 85 legg. arak, *Agenten.*

Naar Frankrijk via Padang per Fr. schip *Albert Cezard*, gez. Dolu, agt. J. Cezard en co.

146 pic. rotting, 129 do. peper, 27 do. koffij, 242 do. gomelastiek, 1417 suiker, 500 kn. boomwas, uit entrep. *Agenten.*

Naar Nederland via Indramaijoe en Tagal, per Ned. schip *Californie*, gezagv. de Wijn. agent. B. Kopersmit en co.

146 coll. manufacturen, 200 pic. rotting, *N. H. M.*

Naar San Francisco per Amerik. schip *Black Sea*, gez. David Cate, agt. Borneo C. Limited.

3830 pic. rijst, 3410 do. koffij, 40 do. notenmuskaat, 230 do. peper, 4884 suiker, 14 coll. provisien, 5 ks. kleinigheden, uit entrep. *Agenten.*

Naar Samarang en Soerabaija per N. I. stoomb. *Banda*, gez. Vogel, agt. W. Cores de Vries.

4 kn. madapoll.. *Said Abd. Aydiet.*
1 kt. shawls, 100 doz. borden, *Sech Islam bin Tahir.*
5 kn. gedr. katoen, 4 bn. halflaken, 1 kt. goudwerk, uit entrep. *C. Bahre G. Kinder.*
14 kn. manufact., 1 do. sateins, 2 do. rood katoen, 2 do. sarongs, uit entr *Adam en co.*
1 kt. regaal, 1 vt. bier, *Reynst en Vinju.*
8 kn. sarongs, 1 pak monsters, *N. H. M.*
59 real stofgoud, *Said Moh. Satrie.*
5 kn. gedr. katoen, 1 do. speelkaarten, 1 do. laken, uit entrep. *Arnold en*
25 kn. opium, 5 do. gouv. goederen, *Gouvernement.*
1 waschstel, 1 waschtafel, 6 stoelen, *Gebr. Veit.*
1 kt. zijdenstoffen, *Engelhard en co.*
1 kt. laken, *Gumprich en Strauss.*
4 kn. mousselines, 3 do. chitzen, *Sech Moh. Bazendiet*
4 pic. buffelhuiden, *Pa Artie.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 23 tot en met den 26 April 1859.

Met de Ned. bark Louis Meijer, Kapt. O. Hazewinkel, de Luit. Ko Lammeree, echtgenoot en 5 kinderen, 6 Eur. en 2 Inl. Militairen van Palemb

Met de Ned. bark Resident van Son, Kapt. C. Kramers, de Adsist Resident Vernet van Indramaijo.

Met de N. I. schoener Koentoel Maas, gevoerd door Lim Assam, de Burchel.

Met het N. I. stooms. Batavia, Kapt. C. C. L. Neijts, de Offic. Gez. Steenveld, de heeren Marmillan en echtgenoot, Fokker, Sagers, van genzand, van den Bor, Kolff, Ort, Mevrouwen Hombracht, van Gent, Mej Nathalia en Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang.

Vertrokken Passagiers van Batavi

van den 23 tot en met den 26 April 1859.

Met het N. I. stooms. Ambon, Kapt. A. G. Bosch, de Onder-Inte Boers, echtgenoot en 3 kinderen, Kapitein Muller en echtgenoot, Offic. Gez. de Wilde, Graaf van Medem, de heeren R. H. van Wijk, Nijhui Z. M. troepen naar Padang en Bencoelen.

Met het N. I. stooms, Palembang, Kapt. H. J. Roseboom, de heere Cezard, echtgenoot en 4 kinderen, H. van Leeuwen, Barge, Vanpél, Ma Tolson, 20 Eur. Matrozen en Z. M. troepen naar Singapore via Mu Riouw.

Met het N. I. stooms. Oenarang, Kapt. S. van Hulsteijn, de heeren St echtgenoot en 2 dochters, R. J. W. Boers, J. C. Berk, R. Smith, echte en 2 kinderen, Mejufvr. Smith, Mevr. T. Crone en 3 kinderen naar Sam

SNELPERSDRUK VAN H. M VAN DORP. te BATAVIA.